

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JULY 20

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT METUCHEN, NJ
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840

Phone: 732-549-0445; Fax: 727 286 8543; E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXIV Nr. 27 (5629)

2013. gada 20. jūlijs – 26. jūlijs

Vasara Gažezērā



Foto: Dzidra Tropa

2013. gada Gažezera Vasaras vidusskolas (GVV) vadība ar vidusskolas skolotājiem, audzinātājiem un audzēkņiem. Vidusskolā šogad ir pieteikušies 114 audzēkņi, GVV vada direktore Sandra Kronīte-Sīpola. *Varāk lasiet 8. lpp.*

Aicinājums piedalīties tautas garamantu saglabāšanā

„Rīga 2014” kultūras vasarnīcā Esplanādē notika Latvijas Nacionālās bibliotēkas projekta „Zudusi Latvija” prezentācija, un tās laikā iedzīvotāji tika aicināti papildināt kolekciju ar jaunām fotografijām.

mūsdienu fotografijām, kurās atēloti Latvijai svarīgi notikumi, nozīmīgi arhitektūras, mākslas un infrastruktūras objekti, saimnieciskas būves, pilsētu un citu apdzīvotu vietu skati, ainavas, personas un sajūtas, kas ir gan

tas, ielūkoties cilvēku sejās, kas piesaista arī tos, kas nekad nespāties ar šiem cilvēkiem.

Jūsu albumos ievietotajām fotografijām ir kultūrvēsturiska vērtība. Neizmetiet tās. Skenējiet vai atnesiet uz Rīga 2014 telpu Espla-



Foto: Imants Urtāns

Maestro bez frakas. Dirigējot mēģinājumā

Roberts Zuika: *Esmu trimdinieks, leģionārs un par visu visvairāk vēlos, lai pasaule saprastu – mēs gājām aizstāvēt savu tēvu zemi, savu pašlepnumu un pašcieņu. Mūsu doma bija vienīgi tā – kā to dzejas rindās izteikusi Zinaīda Lazda: „Kad naidnieks savu kāju uz manas zemes liek,/Es naida liesmas krāju,/Viss gaiss kā uguns tiek!”*

Interviju ar maestro Robertu Zuiku lasiet 13. lpp.



Foto: Attēls no digitālās kolekcijas Zudusi Latvija

Rīga. Pontontilts

Aicinām Latvijas iedzīvotājus ieskatīties savos un tuvinieku albumos un aktīvi iesaistīties Zudusi Latvija kolekcijas papildināšanā ar vēsturiskām un arī

privātas vizuālas atmiņas, gan kopīgas atmiņas daļa. Fotografijas nereti ir vienīgās liecības, kurās varam aplūkot zudušās vai izmaiņu skartās vērtības, atpazīt vai neatpazīt safotografētās vie-

nās skenēšanai un publicēšanai projekta Zudusi Latvija vietnē.

Projekta Zudusi Latvija vietnē www.zudusilatvija.lv ir tiešsaistes interaktīvs resurss, kurā lietotāji vienlaikus ir arī tā satura veidotāji

– ikviens reģistrēts lietotājs var pievienot fotogrāfiju ar apraksta informāciju no savas personīgās kolekcijas. Projekts tiek īstenots sadarbībā ar bibliotēkām, muzejiem, kultūras mantojuma aizsardzības un saglabāšanas organizā-

cijām un arī privātpersonām. Portāla Zudusi Latvija saturā ir ietverta unikāla informācija par zudušām un izmaiņu skartām Latvijas kultūrvēsturiskām vērtībām vēsturiskās un mūsdienu fotografijās.

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Redakcija Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usKantoris ASV: 596 Middlesex Ave., Metuchen, NJ 08840, USA
Tālr. 732-549-0445, fax. 727 286 8543, e-pasts - LaiksDSR@aol.comAbonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 139.00;
6 mēn. US \$ 80.00; 3 mēn. US \$ 48.00.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītus materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos
rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli par pašu jautājumu
var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Redaktore: Ligita KovtunaTālr.: +371 67326761, +371 29439423, fakss: + 371 67326784,
e-pasts: ligita@laiks.us
Rīgā, Ausekļa ielā 14-2, LV-1010**Administrātore ASV:** Rasma AdamsTālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543 e-pasts: rasma@laiks.us,
1292 S. Kimona Dr. Clearwater Fl. 33764**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers: tālr.: 514-639-8722,
e-pasts: stauvers@yahoo.ca, 104-3000 Notre Dame Street,
Lachine, QC, H8S 2H1**Reklāma laikrakstā Laiks un mājaslapā www.laiks.us**ASV - Tālr. 732-549-0445, fax. 727-286-8543,
e-pasts - LaiksDSR@aol.com
Rīgā - Ausekļa ielā 14-2, Rīga, LV-1010, Latvija.
Tālr. +371 67326761, fax +371 67326784,
e-pasts - redakcija@laiks.us**LAIKS**596 Middlesex Ave
Metuchen, NJ 08840
(732) 549-0445, laikdsr@aol.com
www.Laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām - lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 48.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 80.00
1 gadam.....ASV \$ 139.00

Gada abonenti saņems bez maksas:

- 1) sešus JAUNO LAIKS pielikumus;
-
- 2) gada beigās - nākamā gada Laika mākslas kalendāru

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$230.00.....6 mēneši \$125.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$125.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$240.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avizes

Gadā.....ASV \$25.00

Kanadā gadā.....ASV \$30.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

LASĪTĀJU BALSIS**Nezinu, nezinu!**LR Ministru prezidents V. Dombrovska kungs laikrakstā *Latvijas Avīze* rakstā "Latvija pievienosies Eiropas kodolam" klāsta, ka "ES aizvien vairāk attīstās kā divu ātrumu savienība, un Latvija patlaban par savienībai svarīgiem jautājumiem lems, sēžot pie viena galda ar ekonomiski attīstītākajām valstīm". Jautājums tikai - kur būs mūsu vieta pie šī "galda"! Baidos, ka ne jau nu "glaunajā" galā, bet kaut kur vistālākajā maliņā pie pārējās "pastalu šļachtas", un mūsu ierosinājumus un iebildumus, ja arī ES liktenlēmēji uzklausa, tad tikai pieklājības pēc. Taču mūsu valdība ir "iemilējusies" šajā Latvijas steidzamajā "iebidīšanā" eirozonā un nav spējīga pat ne apsvērt kādus citus variantus un iespējas. Mūsu, latviešu tautas lielākās daļas (spriežot pēc rakstiem periodikā un internetā), viedoklis netiek ņemts vērā, jo likumdevēji un valdība laikam gan pieturas pie Austrumu sakām-

vārda: "Suņi rej, bet karavāna iet tālāk!" Bet cik tālu tā domā aiziet? Līdz Eiropas Federācijai vai vēl tālāk - līdz Latvijas kā valsts likvidācijai? Nezinu, nezinu!

E.V. Upelnieks

Kļūdas labojumsMūsu laikraksta 25. numurā 2. lpp. pie raksta „Uzdāvini ērģeles Latvijas Mūzikas akdēmijai!” ieviesusies kļūda par rakstā zem attēla, tur jābūt: **Vella Tobis Melzer**. Atvainojamies Melzeres kundzei un lasītājiem!**BRĪNOS ES**Mūsu laikraksta nr. 25 publicētais raksts *Latvijā darbību sāk servisa suņu kustība*. Latviešu valodā ir gan vārds **serve** - bumbas sitiens pretspēlētāja laukumā un darbības vārds **servēt** - sportā bumbu, pie ēdamgalda apkalpot.Tā paša laikraksta 8. lpp. raksts *Jauks pārsteigums*. Kur, kādā pilsētā, vai pat valstī atrodas minēta Ciānas draudze?Ilze Šimane
KalamazūNo red. L. cien. Ilze! Aizrādījums vietā! Ciānas draudze atrodas Čikāgā. Paldies par vērību un atbalstu *Laikam*!**Pārprātums**

Izlasot Dr. Viktora Hausmaņa interesanto rakstu par gadu gaitā uzvestajam „Skroderdienu Silmačos” izrādēm gan Latvijā, gan ārpus tās, konstatēju, ka esmu pārprasts. Mūsu telefona sarunas laikā minēju par plānotu „Skroderdienu” izrādi nākamajos Rietumu krasta Dziesmu svētkos (nevis Toronto!) un, iespējams, ka režiju uzņemsies Māra Martinska, kas atkārtoti sevi ir pierādījusi par izdomas pilnu režisori.

Laimonis Siliņš

Mēs esam stipra tauta!

Tikai brīnumzālite varot saukt latviešus mājās. No izjukšanas laika veidot kalnā kāpšanas laiku. Gaismas pils kalna galā pašiem ceļama, no purva izejama. Senas teikas vēsti, ka brīnumzālite esot pasaules senākā dzīvnieka - Dieva padomdevēja - eža ricībā: "Kad Dievs, radot pasauli, nespēja īsti pabeigt savu kosmogonisko darbu (zemi nevarēja pabāzt zem debesu juma, nelīda), ezis deva gudru padomu saraukt zemi. Tā radās kalni. Uz kāpjot kalnā, cilvēks jutās tuvāk debesīm". Kalni, garie kalni, kuņģi tuvāk debesīm, latviešiem ir. Viens no tiem ir Dziesmu svētku kalns.

Dziesmu svētki ir tas tautas garīgais kalns, kuņģi uz kāpjot, tālu redz un tālu skan, no kuņģa gaisma ceļas un ceļ ārā no purva Gaismas pili. No visas pasaules atsauca latvieši, redzot kalna galā gaismu. Gaismas pils, kas grimusi, ceļama kalnā arvien, jo ielejā, ikdienas purvā vai ezerā, nav tās istās mājās. Zem debesu juma zeme ietilpst, ja tajā, pēc eža padoma, kalnu ir daudz. Ziedonis bija un ir kalns, Vācietis Ojārs arī kalns. Oskars Kalpaks un viņa vīri Latvijai arī kalns. Kalni ir visi tie, kuņģi ik dienas ceļ Latviju, lai tā mirdzētu. Un kalni var būt un būs tie latvieši, kuņģi ar tālās zemēs gūto pieredzi atgriezies mājās, nesot katrs vienu gaismas ķieģelīti, - Gaismas pils uzcelšanai. Lai tā pastāvētu.

Pēc eža padoma - zem debesu juma zeme var izvietoties, ja tajā ir kalni. Gaismas pils visaugstākā kalna galā no purva, tikai kopā, visai latviešu tautai kopā sanākot, ir izejama. Tas ir Latvijas brīnums, Dziesmu svētku kalns un Gaismas pils, brīnumzālite, kas arvien sauc latviešus mājās, lai kur arī tie dzīvotu. Tā ir stipra tauta, kuņģi ir sava Gaismas pils un savs Dziesmu svētku kalns.

Silvija Kaugure

**LATVIJA - 2013**Zemākās cenas
lidojumiem
uz Rīguar FINNAIR un citām lidfirmām no Ņujorkas,
Čikāgas un citām ASV pilsētām
* Viesnīcas * Pasūtiet lidojumus internetā
* Latvijas "Extravaganza Tour"**VYTIS TOURS**40-24 235th Street, Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161 1-800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-mail: VYTTOURS@EARTHLINK.NETWeb site: www.vytistours.com**IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM UZ LATVIJU**

tiešie (non-stop) lidojumi Ņujorka - Rīga

AIREX - AVE SOL TRAVEL**A. JANSONS**

73 Glenwood Ave., Leonia, NJ 07605

Runājam latviski:

201-944-1273

Runājam angļiski:

1-866-944-1273

e-pasts: jansonsa@gmail.com**Riga Ven Travel Inc.**

CEĻOJUMI AR KUGI!

Dažādi lēti un izdevīgi piedāvājumi!
Zvaniet, pirms meklējat internetā vai citur

Inese Zaķis

Tālr.: 727-623-4466

6301 D Pelican Creek Crossing
St. Petersburg, Florida 33707E-pasts: rigaven@aol.com

XXV Latvijas Dziesmu svētku izskaņa Gaŗezera vasaras vidusskolā

Pateicoties modernajai datortehnikai un Stīvam Džobsam (*Steve Jobs*), šovasar Gaŗezera vasaras vidusskolā izdevās brīnišķīgs mūzikāls projekts – uztvērām Latvijas Televīzijas tiešo pārraidi no Dziesmu svētku noslēguma koncerta Meŗaparka estrādē un dziedājām līdzī tūkstošbalsīgajam korim.

Šī projekta autors, *California Institute for the Arts* mācītspēks, mūzikas profesors Pauls Berkolds, kuŗš latvieŗu sabiedrībā labi pazīstams kā izcils dziedonis un aktīvs mūzikālu notikumu organizētājs, šovasar dažas nedēļas Gaŗezera vasaras vidusskolā sekmīgi vadīja kori.

Tā svētdienas pēcpusdienā pārpildītā Kronvalda zālē skatītāji aizrautīgi sekoja līdzī Dziesmu svētku koncertam, skaļi aplaudējot, kad parādījās diriŗenti Ivars Cinkuss un Andrejs Jansons. Pēdējais jau agrāk bija pazīstams: sadarbo-

joties ar skolas kori, viņš veidoja dziesmu spēles „Sarkan-galvīte” (1979. gadā) un „Sprīdītis” (2006. gadā). Brīdī, kad tika pieteikta M. Brauna/Raiņa dziesma „Saule, Pērkons, Dāugava”, Pauls Berkolds aicināja vecākus, draugus un ciemiņus pievienoties vidusskolas korītiem, un apmēram 200 dziedātāji uzmanīgi sekoja Latvijas diriŗenta Sigvarda Kļavas žestiem un aizrautīgi dziedāja līdzī. Pat tajās reizēs, kad sarautījās pārraides skaņa, mūsu dziedātāji kā īsti „profiņi” iekrita pareizās vietās.

Tikpat veiksmīgi tika paveikta sadziedāšanās ar J. Vītola „Gaismas pili”, kas vienmēr ir bijusi vidusskolā iemīļota dziesma. Pēc šī pārdzīvojuma daudziem bija jāslauka kādi vasaras putekļi no acīm un skanēja ilgstoši aplausi gan Latvijas korīstai, gan GVV korim, tāpat diriŗentam Paulam Ber-

koldam un viņa idejas līdzautoram Artim Inkam, kā arī tehniskajiem palīgiem – Aigaram Dombrovskim (video), Bruno Baumanim (audio) un Kaijai Petrovscai (galvenā palīdze).

Pateicība pienākas arī Gaŗezera padomei par optiskā tīkla (*wi-Fi*) uzstādīšanu un tālredzīgajai 1990. gadu GVV va-

Uz ekrāna Gaŗezērā – kopkoris un solisti Meŗaparka estrādē Rīgā



Gaŗezera korīsti dzied līdzī Dziesmu svētku korim Rīgā

dībai, kas nolēma, ka piedalīšanās korī vidusskolēniem ir obligāta, pat nedziedātājiem.

Tā pēc šī mūzikālā intermeco visi devās mājās smaidīgām sejām un ar apziņu, ka nupat piedzīvojuši to, kā var praktiski uzturēt mūsdienīgas kultūras saites ar Latviju.

Alberts Legzdiņš

Sadziedāšanās noritēja pacīlātā noskaņojumā



Ivars Galiņš

SENIORU LITANIJA

Spēku rod,

Lai jaunus darbus veiktu.

Prātam dod,

Lai gaiŗas domas teiktu.

Steigt kādu aplaimot jau rīt

Vai parīt, aizparīt.

Nu vispār - kaut ko padarīt.

Ja liksies tev, ka paveikts viss, –

Par ilgu būsī dzīvojis...

LASĪTĀJU BALSIS

Laiks ir vajadzīgs!

Pēdējā pusgadā daudz runā un raksta, ka laikraksta abonētāju skaits sarūk un ka *Lai-kam* nākotnē var rasties finan-ciālas problēmas. Tie ir bēdīgi fakti. Latvieŗu tautai *Laiks* ir nozīmīgs un vajadzīgs.

Laiks informē par notikumiem latvieŗu sabiedrībā visā pasaulē. Laikraksts pastāsta par sabiedriskām un politiskām aktivitātēm ārzemju latvieŗu centros. Tas publicē daudzus vēsturiskus aprakstus, kuŗi iemūŗina mūsu tautas sareŗģītās un bieŗi vien traģiskās likteņgaitas. Laikraksts saista latvieŗus dažādās zemēs. Ar tā palīdzību cilvēki ir atraduŗi sen pazuduŗus radus un draugus. Sludī-

nājumi nozīmīgi dažādām praktiskām darbībām.

Laiks ir nozīmīgs arī latvieŗiem Latvijā. Šis laikraksts aplūko notikumus dzimtenē no zināmas distances. No malas daudzas kļūdas un trūkumi ir labāk saredzami. Par nepatīkamām lietām vajag runāt, tikai tā tās var novērst.

Latvieŗu sabiedrībai visā pasaulē vajadzētu censties *Laiku* saglabāt, lai tas kalpotu mūsu tautas interesēm.

Laima Munce-Riekstiņa
Columbus, Ohio



Piektdien, 12. jūlijā Rīgas Krematorijas sēru zālē radīnieki, draugi un kolēŗas atvadījās no **Dagmāras Vallenas**.

Dagmāra Vallena, dzimusi Paegle, dzimusi 1928. gada 2. oktobrī Rīgā, viņas šīs zemes gaitas beidzās 2013. gada 8. jūlijā dzimtajā pilsētā.

No Vācijas ieceļojusi Amerikā, kur arī aizritēja viņas dzīves

rosīgākie un raŗīgākie darba gadi, strādājot par latvieŗu aviŗu korespondenti, Baltieŗu Apellācijas pie Apvienotajām Nācijām (BATUN) biroja vadītāju Ņujorkā, radio *Brīvība* latvieŗu valodas raidījumu redaktori Ņujorkā, vadot darbus Daugavas Vanagu namā Ņujorkā. Līdz pēdējam Dagmāra Vallena bija aktīva mūsu laikraksta autore,

Voldemārs Avens

DAGMĀRA

*ir tālu iets
ir daudz kas padarīts
pļava nopļauta
siens sagrābts gubiņās
pa baltu kājceliņu
mikrofonu rokā
ceļš ir īss
aiziet Dagmāra
uz studiju debesīs*

viņas rakstītajam piemita liela precīzitate un lakoniska izteiksmē. Dagmāras tuvo cilvēku vārdā pie šķīrsta savu dzejoli skandēja Rita Gāle.

Laika izdevēju un redakcijas vārdā novēlam Dagmārai Val-lenai gaiŗu ceļu Mūŗībā, bet aizgāŗejas tuviniekiem – visdziļākā un sirsnīgākā līdzjutība.

Visur uzsveru savu piederību Latvijai

Intervija ar bīskapi Jānu Jērumu-Grīnbergu par viņas līdzdalību karalienes Elizabetes II kronēšanas 60 gadu jubilejā

Šā gada 4. jūnijā Londonas senajā Vestminsteras abatijā, kur jau tūkstoš gadu ir kronēti Anglijas karaļi, notika dievkalpojums par godu karalienes Elizabetes II kronēšanas 60 gadu jubilejai. Krāšņā anglikāņu Baznīcas un galma ceremonijā starp britu dižciltīgajiem, garīdzniekiem un politiķiem sava loma bija arī latvietei.

Uz altāra bija novietots 2,2 kg smagais Sv. Edvarda kronis, ko karalienei uzlika galvā 1953. gadā, kad viņa deva solījumu valdīt tautu un „ievērot Tiesu, Godīgumu un Zēlastību savos spriedumos”. Blakus kronim uz altāra atradās arī „ampula” – sens zelta trauks, kurā tika glabāta svēta



Foto: PA

Sv. Edvarda kronis un ampula

elļa, ko kronēšanas ceremonijā slēpti no citu acīm uzlej jaunajam karalim vai karalienei uz galvas, sirds un rokām.

Ceremonijas sākumā baznīcā ienāca procesija – Lielbritānijas kristietības konfesiju pārstāvji, starp kuriem bija arī Lielbritānijas luterāņu Baznīcas pārstāve, bīskape Jāna Jēruma-Grīnberga. Pastarp Bībeles lasījumiem un dziesmām lūgšanu vadīja Jāna. *Mēs lūdzam, ka, tāpat kā mūsu valdnieci stiprināja viņas ticība un uzticība visuvarenajam Dievam, tā arī mēs un visi ticīgie cilvēki augsim un būsīm kopti mīlestībā un piedzīvosim Viņa mieru mūsu dzīvē.* Bīskape Jāna, protams, ir daudziem pazīstama Anglijas latvietē, komponista Alberta Jēruma meita.

Kāpēc tevi aicināja piedalīties tik dižciltīgā sarīkojumā?

Mani aicināja tāpēc, ka esmu viena no *Churches Together in England* (Anglijas baznīcu kopiena) prezidentiem kopā ar arhibīskapu Džastinu Velbiju,

katoļu arhibīskapu Vincentu Nikolsu, pareizticīgo arhibīskapu Gregoriosu un Brīvo baznīcu padomes moderātoru Maiklu Hīniju. Tāpēc arī man tika gods šogad piedalīties jaunā Kenterberijas arhibīskapa ievēšanā amatā, - toreiz man uzticēja lasījumu no Vecās derības Rutes grāmatas. Iespējams, sava loma bija arī tam, ka anglikāņu Baznīca vēl arvien diskutē sieviešu bīskapu jautājumu, līdz ar to ir izdevīgi, ka ir viena dzīva sieviete bīskape, kas var šādos gadījumos piedalīties, Vestminsteras abatijai zibenim netrāpot.

Kāda bija tava sajūta, kad saņēmi ielūgumu, – vai bijī uztraukusies, lepna, pārbijusies?

Karalienes kronēšanas 60 gadu jubilejas dievkalpojums nebija pirmais augsta profila notikums, kurā esmu piedalījusies, taču tas, protams, bija kaut kas ļoti īpašs un liels pagodinājums būt klāt. Toreiz, kad mani aicināja klūt par Anglijas baznīcu kopienas prezidenti, gan bija tāda nedro-

šības un pat bailu izjūta. Laikam jau tas pats „krāpnieka sindroms” (*Impostor Syndrome*) – šķiet, ka tu esi nonācis pārāk nepiemērotā vietā un ka tūlīt kāds sapratis, ka tu neesi spējīgs veikt tev uzticēto amatu.

Kā tevi uzņem britu garīdznieki?

Kopumā ļoti kolleģiāli un draudzīgi – visu dažādo konfesiju garīdznieku vidū. Protams, ir tādi, kas neatbalsta sieviešu ordināciju, bet pret sevi reti esmu izjutusi kādu negatīvu izpausmi. Toties, šķiet, tieši tāpēc, ka Anglijas anglikāņu Baznīca jau ilgstoši diskutē jautājumu par sievietēm bīskapēm, fakts, ka šādos publiskos notikumos piedalās sieviete bīskape, tiek uzskatīts pat par pozitīvu impulsu.

Esam pieraduši karalieni, viņas ģimeni un britu valdošās aprindas redzēt tikai fotografijās, – vai īstajā dzīvē viņi atšķiras no taviem priekšstatiem?

Šķiet, ka gluži pretēji mūsu priekšstatiem un iedomātajiem

tēliem, šos cilvēkus sastopot dzīvē, pārsteidz tieši viņu cilvēcība. Apbrīnoju karalienes un viņas dzīvesbiedra prinča Filipa izturību un uzticību tautai un Nāciju sadraudzībai (*Commonwealth*). Pieņemšanā, kas iezīmēja karalienes kronēšanas 60. jubilejas gadu, man bija īsa saruna ar Filipu par Latviju un baltiešu likteņiem; viņš bija ļoti labi informēts par mūsu tautas vēsturi.

Vai jūti, ka tu pārstāvi šajā notikumā arī Latviju?

Neapšaubāmi, bija tāda sajūta. Visur, kur eju, es uzsveru savu piederību Latvijai, lai gan, protams, neesmu latviešu baznīcu bīskape.

Vai Latvija no šādām ceremonijām var kaut ko mācīties par pieeju publiskai dzīvei?

Interesants jautājums: nezinu, vai britu valsts nozīmes ceremoniju greznums īsti piestāv latviešu dvēselei, bet britiem, pats par sevi saprotams, šie notikumi ir veidojušies dabiski daudzu gadu simtu gaitā. Man angļu draugi bieži saka, ka tieši mūsu svinīgie sarīkojumi ir aizkustinoši un nozīmīgi. Sonedēļ dzirdēju radio programmā kādu angli, kas atzinīgi atcerējās *Baltijas ceļu* un sadošanos rokās novērtēja par ļoti dziļi simbolisku rīcību.

Vienu gan varētu teikt: anglikāņu Baznīca ir valsts Baznīca, līdz ar to tai ir liela loma valstiskos un publiskos notikumos. Arī karaļa vai karalienes kronēšana pēc būtības ir ordinācijas dievkalpojums. Tas, ka Baznīca un Valsts ir tuvu saistītas, izpaužas gan pozitīvi, gan negatīvi, - Baznīca iegūst lielāku pazīstamību publiskajā sfairā, bet tai varbūt ir mazāk brīvības atrasties opozīcijā un paust evaņģēlija vērtības, jo Baznīca pati ir daļa no *establišmenta*.

Aivars Sinka

Iesvētības Indianapolē

19. maijā Indianapolē tika iesvētīta Anna Inveisa.

Draudzes prieksniece Aija Vintere-Brugmane, Anna un draudzes mācītājs prāvests Gunārs Lazdiņš



Iesvētības Bufalo

Šī gada 23. jūnijā *Buffalo North Park* baznīcā latviešu draudzes mācītājs Ivars Gaide iesvētīja māsas Jolantu un Līgu Coles. Iesvētībās piedalījās arī metodistu mācītājs Tom Kraft no *Pendelton United Methodist* baznīcas.

tautasdziesmas un spēlējot gitaru. Ar prieku, sajūsmu un skaistiem ziediem draudze sagaidīja iesvētītās māsas. Pēc latviešu un amerikāņu viesu uzņemšanas baznīcas telpās vakarā iesvētīto meiteņu mātes Lailas Schwinge mājā notika



Pirmā rindā: Līga Coles, Jolanta Coles. Otrajā rindā: māc. Ivars Gaide, draudzes prieksnieks Vidis Malējs, māc. Tom Kraft

Ar mūzikāliem priekšnesumiem piedalījās mācītāja ērgeliece Anita Gaide, mācītājs Ivars Gaide un vijolniece Inga Janoski, šoreiz dziedot latviešu

Jāņu sagaidīšana. Jāņu vakaru ar līgo dziesmām vadīja māc. Gaide, spēlēja mūziķi Inga Malejs Janoski un Michael Janoski.

Iesvētības Mančesterā

Konektikutas Mančesteras latv. ev. lut. draudzes mācītāja Daina Salnīte 23. jūnijā draudzes dievnamā iesvētīja jauniešus.

No kreisās: Alexandra Clark, Kristīne Gouin, Austin Salnītis, Katryna Gouin, un Leeza Salnītis. Fotografijā redzama arī draudzes prieksniece Anda Grase un mācītāja Daina Salnīte



3 X 3 N O M E T N Ē S

3x3 Gaŗezera no 11. līdz 18. augustam

Tiem, kas vēlas paplašināt savas latviskās zināšanas, kā arī tiem, kas netika uz Latviju šovasar, būs iespēja 3x3 nometnē Gaŗezera pavadīt nedēļu latviskā vidē un garā, piedaloties dažādās nodarbībās, ievirzēs un izklaidē.

3x3 nometnē piedalās visas trīs paaudzes, gan ģimenes, gan vieninieki, gan pensionāri. Valters Nollendorfs kopā ar Jāni Peniķi un vēsturnieku Andreju Plakanu vadīs ievirzi, kur pārrunās trimdas vēsturi un tās lomu neatkarīgās Latvijas atjaunošanā. Dalībnieki varēs arī mācīties kalt rotas, gatavot latviskus ēdienus, darināt dažādus rokdarbus, kā arī strādāt podniecības/keramikas darbnīcā. Kokgriešanas darbnīcā mācīsies dažāda veida koka apdari, bet stikla/vitrāžas darbnīcā veidos, gravēs, kausēs un darinās visādas liedētas krāsainas stikla formas. Pašdarbības mākslas nodarbībā varēs gleznot, zīmēt vai gatavot kollāžas, ko vien katrs izvēlas darīt.

Latvijas Grāmatsējumu un ādas dizaina asociācijas vadītāja Ilizane Grinberga vadīs divas ievirzes 3x3 nometnē: latvju rakstu kompozīciju un ādas apdari. Ilizane strādā par mākslas skolotāju Rīgas Dizaina un mākslas vidusskolā, kā arī Jelgavas bērnu mākslas skolā. Viņa ir beigusī Rīgas lietišķās mākslas vidusskolas ādas plastikas nodaļu, Igaunijas Mākslas akadēmijas ādas dizaina nodaļu un ieguvusi maģistra gradu Latvijas Mākslas akadēmijā.

Folkloras ievirzi šovasar vadīs Iveta Medene kopā ar vīru Vidvudu. Iveta Medene strādā Latvijas Radio par vecāko redaktori un pašlaik kopā ar dzīvesbiedru Vidvudu Medeni veido latviešu tradicionālās kultūras raidījumus *Laika rata riti* un *Greizie rati*.

Raidījums *Laika rata riti* daudzina latviešu gadskārtu svētkus, piemēram, Meteni kā saim-



Iveta un Vidvuds Medeņi

nieciskā gada sākumu, Lielo dienu kā pavasara atmodu, Jāņus un Ziemsvētkus kā saules un gaismas daudzinašanas svētkus. Iepazīstina klausītājus ar cilvēka mūža godiem: krustabām, vedībām un bedībām (iztaujā tos ļaudis, kuŗi paši pagājušajā gadsimtā šādus godus pieredzējuši un turpina tos saglabāt kā lielu dārgumu katrs savā novadā). Īpašu „garšu” piešķir tas, ka ikvienam raidījumam tiek veikti oriģināldziesmu ieraksti Latvijas radio profesio-

nālā skaņu ierakstu studijā, tādējādi veidojot archīvu, kuŗā nākamās paaudzes varēs atrast latviešu nacionālās kultūras bagātības no visas Latvijas.

Greizo ratu galvenais uzdevums ir iepazīstināt visā pasaulē dzīvojošās ģimenes, kuŗas runā latviešu valodā (arī ārpus Latvijas – Īrijā, Vācijā, Austrālijā, Zviedrijā un citur), ar ļoti laikonisku, korrektu un asprātīgu

bojas folkloras draugu kopā „Skandinieki” jau 25 gadus un ir dažādu tradicionālās kultūras svētku vadītāji. Nupat – Vispārējo dziesmu un deju svētku

ar nometnes dalībniekiem risināt sarunas, kāpēc, laikmetiem ejot, cilvēkiem joprojām ir tik svarīgi svinēt svētkus. Kāpēc būtiski ir ievērot vecvecmāmiņu



Ilizane Grinberga

laikā – viņi vadīja Esplanādē folkloras pēcpusdienu, kuŗu ar Saules daudzinašumu noslēdza Vaira Viķe-Freiberga, Janīna Kursīte un Austris Grasis. Iveta ir bijusi tradicionālās kultūras lektore Kultūras un Ekonomikas augstskolā un vadījusi vairākus Rīgas Domes kultūras projektus. Ivetai ir daudzas intervijas un publikācijas TV, interneta portālos un žurnālos.

3x3 nometnes ievirzēs Iveta vēlas izklāstīt savu pieredzi svētku un godu svinēšanā, lai mūsdienās ikviens interesents uzdrošinātos un spētu tos īstenot savās mājās. Iveta vēlas kopā

padomus un ar savu piemēru rādīt bērniem, cik krāsaina un milestības pilna ir pasaule.

Ivetai un Vidvudam ir trīs dēli. Ansis ir Latvijas volejbola izlases komandā, Ernestu interesē aviācija un tautas mūzika (spēlē dūdas, kokli, varganu), bet divpadsmitgadīgo Jāni, kuŗš arī būs 3x3 nometnē, aizrauj volejbols, galda teniss, futbols, peldēšana un šahs.

Sikāku informāciju par 3x3 Gaŗezera var dabūt, sazinoties ar Maiju Zaesku zaeska@frontiernet.net vai zvanot 763-972-2521. Timekli skatieties www.3x3.lv.

3x3 Katskiļos no 18. līdz 25. augustam

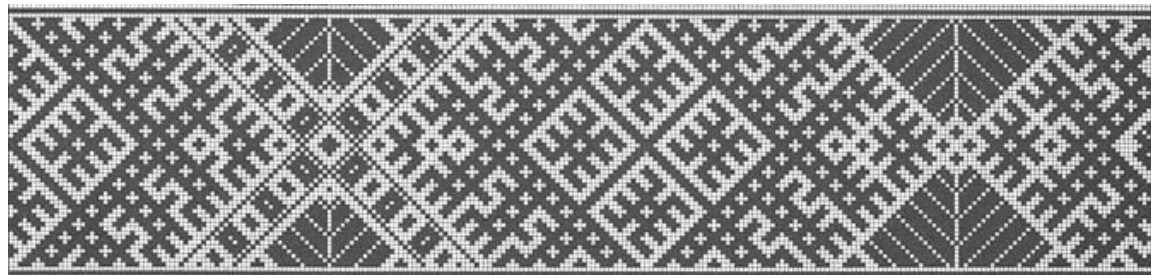
Maize, maize, vieta, vieta,
Kur māmiņa mani deva;
Vēl jo maize, vēl jo vieta,
Kur patika prātiņam.

Gaidām jūs! Ēdisim mīļu maizi skaistā vietā, vingrināsim prātiņus un ķermeņus! Šovasar mācīsimies par mūsu tautas neseno vēsturi. Ieklausīsimies mūsu tautas senajā valodā.

Trīsreiz trīs ir nometne latviešiem dažādos vecumos, kas veltīta

- latvisko zināšanu paplašināšanai,
- latvisko ģimeņu stiprināšanai,
- latviskās kopības izjūtas veicināšanai,
- latvisko draudzību stiprināšanai.

RĪTA IEVIRZES (10-11.30)
Trimda – Valters Nollendorfs
Ievirzē kritiski atskatīsimies uz trimdas sākumu bēgļu gaitās un bēgļu nometnēs, uz tālāko



izceļošanu un organizēšanos pasaules mērogā, uz trimdas ideoloģiju un politiku. Izvērtēsim paaudžu un vadības maiņas problēmas trimdā, attiecības ar okupēto Latviju un trimdas lomu neatkarīgās Latvijas atjaunošanā. Pārdomāsim latviešu tautas tālākās perspektīvas pasaulē: vecā trimda un jaunā emigrācija.

Veselība un labklājība – Solveiga Miezīte, Brigita Viksniņa

Pēc rīta vingrošanas medītēsim, iztēlosimies un mācīsimies, kā veicināt savu izaugsmi.

Latviskā virtuve – Pauls Miniāts

Mācīsimies gatavot latviešu mīļākos ēdienus – maize, kūpināta gaļa un tortes!

Kalnā kāpšana – Pauls Pilmanis

Sirojumi Katskiļu kalnos. Baudīsim Katskiļu burvīgās da-

bas ainavas, gan pastaigājoties pa līdzenām takām, gan kāpjot pa nelīdzenām nogāzēm līdz pašiem kalnu galiem. Nepieciešamas sporta kurpes/ sirošanas zābaki, ūdens pudeles, cepure un pončo tipa lietusemēlis. Pastaigas ilgs pāris stundu vai pus dienu, kalnā kāpšana ilgs visu dienu. Nav obligāti jāpiedalās visos sirojumos, dalībnieki, vadoties no interesēm un spējam, drīkst izvēlēties, kādos sirojumos piedalīties.

STARPIEVIRZES (1 – 2. 30)
Novuss – Valdis Bormanis
Teātris un kustības – Sniedze Runģe Marīte Gurecka

Kopā ar ceļrādēm Sniedzi un Marīti dalībnieki dosies ceļojumā savas dvēseles iekštelpā. Pielietojot praktisku teātra, kustības un vizuālās mākslas ekspertīzi, izpētīsim, kā ar dažādiem izteiksmes veidiem mēs mūsdienu pa-

saulē spējam atklāt un izteikt savu latvisko un, iespējams, baltisko identitāti. Dalībniekiem nepieciešams ņemt līdzi spēju liksmot.

Ticības tilts: no lūgšanas līdz brīnumam! – Aivars Pelds

Bībele ir pilna kā ar lūgšanām, tā ar brīnumiem. Vai lūgšanas palīdz? Vai brīnumi vēl notiek?

PĒCPUSDIENAS IEVIRZES (3-4.30)

Folklorā – Janīna Kursīte, Ruta Jirģensone

Caur ēdieniem, dzērieniem – mūsu virtuvē – dziļāk iepazīsim latviešu tradīcijas un to simbolisko jēgu. Aterēsīsimies kopīgi, ko un kā latvieši ēduši, dzēruši, runājuši, dziedājuši mielastos. Latviešu paruna saka: „Varāk ēd, mazāk runā!” Šoreiz tieši vairāk runāsim par ēdienu kā latviešu kultūras mantojuma neatņemamu sastāvdaļu. Ja būs

atsaucība, ne tikai runāsim, bet arī uzdziedāsim.

ROKU IEVIRZE

Keramika – Krista Nigale

Nedēļas sākumā mālus veidosim ar rokām. Katram dalībniekam būs iespējams radīt lietišķās un dekoratīvās mākslas darbus. Būs iespējams veidot salikumus – kollāžas, mobilo mākslu, rotaslietas, darbus, kuŗos pielietoti dabā atrasti priekšmeti. Iespējams nav gala! Ievirze piemērota iesācējiem, kā arī tiem, kam plaša pieredze.

Metallapstrāde – Gints Grinbergs

Veidosim metalla skulptūras pazīstamā mākslinieka mežmalas darbnīcā.

Rotu kalšana – Andris Rūtiņš, Alfons Mednis un citi palīgi.

Veidosim vienkāršas latviskas (tradicionālas un modernas) rotas, lietojot vairākas tehnikas. Aicināti gan iesācēji, gan tie, kam jau kalšanā plaša pieredze.

Vitrāža/ stiklu apdare – Inga Zariņa

Rīta vingrošana – Brigita Viksniņa.

Vairāk informācijas www.3x3.lv
Andra Leimane

Projām jāiet, projām jāiet (un tāpēc jāraud)!

Saulainē 62. bērnu nometnes slēgšanas sarīkojums

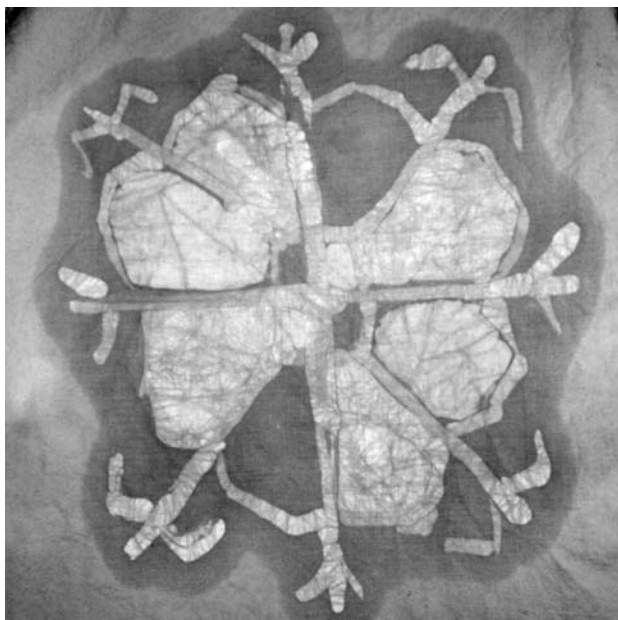
Sākam jau domāt par Saulaines 62. gada bērnu nometnes atvadu svinībām. Katru gadu nometnes pēdējā diena ir vienmēr saldseru pilna – smieklī par tik jauki pavadīto laiku un nožēla, ka nometne ir cauri. Šogad tā ilgs trīs nedēļas, bet tomēr par īsu!

Pēdējā nometnes diena būs sestdiena, 3. augusts. Bērni un vadītāji būs citīgi strādājuši visas trīs nedēļas, gatavojot mākslas darbus no Saulaines apkaimē salasītiem materiāliem – puķēm un zālēm, lai pītu kurvjus un veidotu dabīgas krāsveidas dziju un drānu krāsošanai, arī pielietojot tās, čiekuņus, piepes un akmentiņus. Visu, ko daba ir sagādājusi, bēr-

ni izmanto. Kā lasījāt agrākā rakstā par paredzētām nodarbībām, bērni arī būs pārstrādājuši ādas gabalus, darinot ādas priekšmetus un pastalas, arī auduši un gleznojuši, salikuši grāmatas no sākuma līdz beigām, veidojuši māla vāzes un šķīvjus, kā jau Saulaines nometnes dalībniekiem pienākas.

Katru gadu Aina Tilupa ar palīgiem pārkārto Saulaines "Saulšķūni" par izcilu mākslas galeriju, ne sliktāku par vienu otru "īstu" mākslas salonu. Visi bērnu gatavotie priekšmeti būs skaisti izlikti un apgaismoti, lai pašiem bērniem un daudzajiem viesiem būtu prieks un lepnums par paveikto.

Virtuves saimnieki Ēriks Začs



Saulaines bērnu nometnes darināta saulīte

un Pēteris Mašins jau 9:00 no rīta piedāvās svaigu kafiju un maizītes. Tad 11:00 Aina Tilupa atklās izstādi. Pulksten 12:00 būs nometnes slēgšana ar karogu nolaišanu un atvadu uzrunām. Pulksten 13:00 visi varēs baudīt BBQ pusdienas (viesiem \$10.00). Atbrauciet arī jūs atkal pavadīt jauku dienu Saulainē! Būs prieki, smieklī un arī pa asarai, jo 2014. gada nometne ir tālu aiz kalniem. Kā vienmēr, Saulaines populārā grāmatu klētiņa ir atvērta. Ja meklējat kādu īpašu grāmatu, lūdzu dodiet ziņu!

Saulainē, arī kad jāskumst, mums vienmēr labi klājas!

Kristīne Stivriņa

Milvoku Mednieku un makšķernieku klubs

Milvoku Mednieku un makšķernieku klubs turpina iesāktās tradīcijas jau vairāk nekā pusē gadsimta. Mūsu gads

iesākās ar rudens briežu medībām, tās bija veiksmīgas, prieks medniekiem, kuŗiem patīk šī nodarbe. Medības no-

tiek trīs dažādās vietās Ziemeļviskonsinā mūsu kluba biedru īpašumos.

Rudens un pavasara mak-

šķernieku sacensības notiek uz Vilku upes un Poigena ezera Viskonsinā. Makšķernieku sacensībās piedalījās labs pulciņš

ezerā, izmantojot Kārļa Slegela labvēlību, tika noķertas zivis, kuŗas jau vakarā tika pasniegtas uz maizītēm. Tātad par mums



Būsiet gaidīti mūsu klubā!



Makšķerēšanas sacensību uzvarētāji, centrā Gabriela Seleps



Cūku bēru rīkotāji, veicot svarīgos pienākumus

ĪKŠĶIEM PIENĀKUŠI ZIEDU LAIKI

Kopš mobilais telefons ienācis saziņas pasaulē, ikšķiem radusies iespēja dominēt pār cilvēku pirkstiem. Tagad, kad tekstu pārsūtīšana elektroniski kļuvusi gandrīz par epidēmiju, ikšķiem pienākuši ziedu laiki.

Ar valdnieku ikšķu mājienu izšķīrās gladiatoru liktenis Romas imperijas laikos.

Latvieši bija ikšķiem devuši utubungas vārdu. Tā arī nebija nejaušība. Bija laiki, kad tīrība nebija tādā līmenī kā tagad. To arī mēs varam atcerēties no bēgļu un nometņu laikiem. Kādu brīdi pat viena tauta vizdegunīgi tika dēvēta par „utainajiem”.

Atceros mana vectēva stāstu par pirmo koncertu, ko viņš bija apmeklējis. Solists tik vareni esot spēlējis, ka pat „ikšķus spēris virsū”.

Kad iebraucām Amerikā, iepazīnāties ar ceļošanas veidu, ko sauca par ikšķošanu. Šoseju

malās netrūka šādu braukt gribētāju. Šo veidu piekopa arī dažs drosmīgāks latviešu jauniebraucējs.

Ar tiesneša lēmumu 1782. gadā Anglijā par likumu esot tapis *Rule of Thumb*. Tas nozīmējis, ka vīrs nepaklausīgu sievu nav varējis pārmācīt ar nūju, kas resnāka par ikšķi. Min, ka uz šo likumu aizrādīts kādā prāvā vēl 1915. gadā Londonā. Pēc valodnieku viedokļa, ikšķa likums cēlies no amatniekiem un tekstilniekiem, apzīmējot to, ko latvieši sauktu par acu mēru vai žargonā „bui-dui”.

Vēl latviešiem pazīstama mērvienība ir sprīži. Tas ir attālums no ikšķa līdz citiem pirkstiem. Ir lielais un mazais sprīdis. Mūsu slavenais pasaku varonis arī ir Sprīditis.

Vēl tagad pieņemts turēt ikšķi, lai kādam paveiktos. Tāpat spēkā norādījums „netupēt uz ikšķiem”.

Pašlaik latviešu bērnu nometnēs ļoti populāra ir bērnu grupa „Īkšķīši”. Bija arī konfekšu marka „Īkšķīši”. Atceros no saviem pamatskolas laikiem, ka ar ikšķi tika novilkts gar pakausi, tiem, kas tikko nogriezuši matus. To sauca par „krišku”. Vēl nepieklājīgāks veids bija to darīt ar dzēšamo gumiju.

Tam, kam juka debess puses, tika aizrādīts, ka labā puse ir tur, kur kreisai kājai ikšķis. Latviešu valodā arī kājām ir ikšķi, kamēr citās valodās tādi ir tikai rokām.

Atgriezīsimies pie saziņas tehnikas. Telefons no kurbuļa progresēja uz ripu un tad uz taustiņiem, ko darbināja jau no Monas Līzas laikiem slavenais rādītājpirksts. Tomēr nekad nav bijis pieklājīgi rādīt ar pirkstu, tāpēc esiet sveicināti ar paceltu ikšķi.

Ivars Galiņš

makšķernieku. Jaunākā makšķerniece no Iliņas štata Gabriela Seleps ierindojās pirmā vietā dalībnieku grupā līdz 12 gadu vecumam. Makšķerēšanai bija labs laiks, un zivis ķērās. Makšķernieku sekcijas priekšnieka Kārļa Slegela vadībā zivis tiek nosvērtas un vietas pie kopējā vakariņu galda sadalītas.

Pagājušajā vasarā Dziesmu un Deju svētku laikā Milvokos bija daudz viesu no visām pasaules malām. Daži koristi no Latvijas bija uzzinājuši par mūsu klubu un interesējās par iespēju *pacopēt* šajos ūdeņos. Tāda iespēja bija un Mičiganas

zina ne tikai vietējie! Visi laipni aicināti mūsu kluba pasākumos!

Klubs atbalsta arī jauno latviešu paaudzi, gan Draudzīgā aicinājuma pasākumā Milvoku Kalpaka latviešu skolā, gan atbalsta savus jaunus biedrus Gaņezera nometnē un Gaņezera vasaras vidusskolā. Šā gada 17. augustā notiks gadskārtējais kluba saiets Rozišu ģimenes īpašumā – Cūku bēres. Info saņemsiet, zvanot Andrim Maguram 920-296-0863.

Andris Magurs,
kluba prezidents

Window on Eurasia: Tatarstan is the Lithuania of the Russian Federation, Kazan Editor Says

Pols Goubls
(Paul Goble)



Stanton, June 8 – “Tatarstan is something like Lithuania in the USSR,” the editor of the independent Tatarstan weekly, “Zvezda Povolzhya,” says, “and just as it is impossible to imagine Lithuania within a democratic Russia, so too it is impossible to imagine Tatarstan within a democratic Russia.”

“Tatarstan”, Rashit Akhmetov writes, “is a different cultural space; even Tatarstan’s Russians are special. They are different from Moscow or Nizhny Novgorod Russians. In essence, a divorce awaits us either in a civilized form or in an uncivilized one, although it is important that the separation be mutually profitable and that we remain friends.”

It is also important, the editor writes in a recently published article entitled “Principles”, that the divorce be civil. From this point of view, it is undoubtedly important that the Tatars insure that the Russians in Tatarstan will have much better living conditions than those in the rest of

Russian Federation.

Despite all the zigs and zags of its course, Tatarstan is moving toward full sovereignty, and this will only accelerate regardless of the direction that Russia takes. Indeed, Akhmetov says, one can put it in the simplest terms: “If you push sovereignty out the door, it will come back through the window.”

Citing Lev Gumilyev, the Kazan editor argues that Russian political culture is in decline while Tatar political culture is on the rise, and that this will allow Tatarstan to break out of the Russian Federation ahead of other regions.”

Stalin may have instinctively felt this when he deprived a seven million-strong people of the status of a “union republic” and thus left the Tatar nation in a much worse position than other peoples of the USSR. Or he may have done so because of the presumed psychological wounds from the mythical “Tatar-Mongol yoke” which supposedly held Russia back for centuries.

But it wasn’t this yoke that generated Russian imperialism. That tradition came from the Byzantium, Akhmetov argues. And as

a result of that tradition, Russia, with the help of Orthodoxy, which bore a largely pagan character, set itself up against Catholic, urban and enlightened Europe.

“The majority of Tatars want to live in the European political format,” the editor says, “and not in a Byzantine feudal one.” But Moscow even now calls itself “the third Rome” and preserves Byzantine traditions, as is manifest in the attitudes of large segments of the population.

“But if the Russians are the state-forming people, then they bear the greatest responsibility for the kind of state that Russia has been over the last 450 years or longer, and for what it is today,” Akhmetov continues. “Is this state attractive? Does it not in fact recall a prison? The Tatars do not want to live inside one.”

They do not want to live in a state which is not interested in human rights and which often forces people to live by lies, as the great Russian patriot Solzhenitsyn protested not so long ago.

In Akhmetov’s view, Russia gave the world both great Russian literature and the GULAG. Its elections are totally falsified and protests in Moscow draw only

one percent of its population. Indeed, many of the protesting opposition figures are not ethnic Russians. “Isn’t that something that the state-forming people should be ashamed of?”, Akhmetov asks.

“In general,” he writes, “one needs to devote attention to the fact that the non-Russian peoples of the Russian Federation are spontaneously more democratic than the majority of Russians. Could it perhaps be, that they feel more oppressed?”

The Tatars do not want to remain in the GULAG and they do not have the strength to reform all of Russia in a democratic direction. That is a task for the Russian people themselves. If Russia does not become democratic, and continues on the path towards GULAG, then the Tatars have only one way out – that is to pursue independence.

“Who in his right mind would want to live in a prison?” Akhmetov asks rhetorically, noting that Putin calls the collapse of the USSR the greatest geopolitical catastrophe, but those beyond the borders of Russia, who left the USSR, do not think so. For them it was a great day of

liberation.

If Russia continues to pursue an authoritarian course, Tatars can hardly be expected to sit quietly and wait for the appearance in Russia of a new Stalin, given that Stalin dreamed of resettling all the Kazan Tatars, prepared the trains to do so and planned to rename the Volga in his own name. Logically, the Tatars have no choice but to pursue independence.

But should it happen that Russia becomes democratic, approximately like Poland or the Czech Republic, Akhmetov suggests, then the divorce of Russia and Tatarstan is similarly inevitable for economic, cultural and civilizational reasons. To give but one example: Tatars are far more entrepreneurial than Russians, according to a Harvard study.

Some ethnic Russians in Kazan want to liquidate the Republic of Tatarstan and convert it into the Kazan gubernia to prevent such an outcome. But as one “wise man” pointed out, Akhmetov concludes, such people should compare their lives in Tatarstan with those of their co-ethnics in Ulyanovsk or Kirov oblasts before pushing that idea further.

Goppera fonds ziedo Brāļu kapiem

2013. gada 9. jūlijā, plkst. 14:00, Brāļu kapos pie trešā depositārija notika ģen. Kārļa Goppera fonda ziedojuma pasniegšana Rīgas pieminēkļu aģentūras vadītājam Guntim Gailītim. Pateicības plāksne Goppera fondam par \$5000 ziedojumu tiks novietota trešā depositārijā, un ziedojums tiks ierakstīts Rīgas Brāļu kapu Goda grāmatā. Pasākumu vadīja Latviešu skautu kustības priekšnieks vad. Pēteris Aivars, kas īsumā pastāstīja par Goppera fondu un tā darbību.

ziedojumu pasniedza Guntim Gailītim, kas tad īsumā pastāstīja par Brāļu kapu restaurācijas darbiem, kas pašreiz notiek kapos.

Pasākumā piedalījās Goppera fonda loceklis vad. Pēteris Jurjāns, Latviešu skautu kustības vadītāji: vad. Jānis Šķinķis, vad. Aivars Oga, vad. Arnis Vējiņš, vad. Inta Šķinķe, vad. Skaidrite Zaķe, un roveri Dāvids Vējiņš un Pēteris Aivars jr.

No Latviešu gaidu kustības piedalījās vadītājas: Latviešu gaidu priekšniece vad. Nora

lijas Latvijas Gaidu priekšniece vad. Liene Kiršfelde.

No Brāļu kapu pārvaldes vēl piedalījās Ilona Savočkina, Rīgas Pieminēkļu aģentūras pārzine un dārzniece, kā arī Raimonds Baumanis, Brāļu kapu saimniecības nodaļas vadītājs.

Pēc oficiālās ziedojuma pasniegšana, visi vadītāji pulcējās pie ģen. Kārļa Goppera kapa plāksnes, lai pieminētu un godinātu bijušo Latvijas Skautu Centrālās Organizācijas presi-

Rīgas pašvaldības aģentūra
„Rīgas pieminēkļu aģentūra”
Reģ.Nr.90001774093
Adrese: Gaujas iela 19, Rīga, LV-1006
Banka: Nordea bank Finland PLC Latvijas filiāle
SWIFT:NDEALV2X
Konts: LV57NDEA0081300023010

dentu. Ģen. Kārlis Goppers tika maijā viņš tika apglabāts Brāļu nošauts 1941. gada 25. martā kapos. Ulbrokas mežā un 1944. gada 6.

Vad. Maija Šķinķe



Foto: Edgars Zālīte

No kreisās: vad. Pēteris Aivars pasniedz ziedojumu Guntim Gailītim, aizmugurē Goppera fonda pārstāvis vad. Pēteris Jurjāns

Goppera fonds tika dibināts 1947. gadā Vācijā ar mērķi „godināt radošos darbus latviešu literatūrā, mākslā un mūzikā, kas veicina jaunatnes audzināšanu skautisma garā”. Goppera fonds vēl līdz šai dienai veic šo darbu.

Vad. P. Aivars Goppera fonda

Aivara, vad. Maija Šķinķe, vad. Ilze Prikule-Oga, vad. Ilze Aivara. Klāt esot Edgaram Zālītem, mazskautiem Kārlim un Emīlam Zālītem, lielgaidai Līzei Zālītei un Ingridai Dragūnei.

No Latvijas Skautu un gaidu centrālās organizācijas pēda-



Foto: Edgars Zālīte

No kreisās: Vad. Aivars Oga, vad. Arnis Vējiņš, vad. Liene Kiršfelde, vad. Pēteris Aivars, Raimonds Baumanis, vad. Pēteris Jurjāns, rov. Dāvis Vējiņš, Ilona Savočkina, Guntis Gailītis, rov. Pēteris Aivars jr, vad. Jānis Šķinķis, vad. Inta Šķinķe, vad. Nora Aivara, lielgaida Līze Zālīte, vad. Maija Šķinķe, vad. Ilze Aivara, vad. Skaidrite Zaķe, Ingridai Dragūnei, vad. Ilze Prikule-Oga Priekšā mazskauti Emīls Zālīte un Kārlis Zālīte

Sākusies mācību vasara Gaŗezērā



Gaŗezera Brīvdabas baznīcā ierodas GVV, GSS un GBN audzēkņi un bērni. Gājiena priekšgalā ar Latvijas Valsts un GVV karogiem GVV nākamie absolventi - 4. klases audzēkņi



Čella solo mācību vasaras atklāšanā spēlē mācītāja Ilze Larsen



GVV audzēkņu pirmais svētdienas rīts Gaŗezērā

29. jūnijā Latviešu centrā Gaŗezers mācības sāka Gaŗezera vasaras vidusskolas (GVV) audzēkņi. Sākot ar pirmo klasi, šovasar sešu nedēļu garumā latviskās izglītības mācību programmā savas zināšanas papildinās 114 audzēkņi. Šogad 43 no viņiem GVV mācās pirmo reizi. GVV pirmajā klasē daudzi no audzēkņiem ir ieradusies ar iepriekšējo divu gadu mācību bagāžu Gaŗezera sagatavošanas skolā (GSS), kuŗas programma ir veidota jauniešu sagatavošanai mācībām GVV. Audzēkņi Gaŗezērā ir ieradusies no savām dzīves vietām ASV un Kanādā. Sešu nedēļu ilgs mācību laiks ļaus tiem pilnībā apgūt mācību vielu pilnas programmas apjomā.

Jau laikus, pirms mācību sākuma, Gaŗezērā bija ieradusies GVV skolotāji un audzinātāji. Lai pilnvērtīgāk varētu sniegt zināšanas, arī viņu uzdevums bija atjaunot un papildināt visu nepieciešamo mācību vielai. Šodien audzinātāju pulkā varam vērot pazīstamas sejas – te strādās jaunieši, kuŗi paši ir absolvējuši GVV. Ari daļa skolotāju ir atgriezušies iepriekšējos gados iestaigātajās takās. GVV šogad joprojām vada vidusskolas darbinieku iecienītā, enerģiskā direktore Sandra Kronīte-Šīpola.

Lai pēc GVV audzēkņu reģistrācijas mērķtiecīgi un savlaicīgi varētu tuvināt skolas darbinieku saimi skolēniem un viņu vecākiem, Graša paviljonā GVV vadība bija sarīkojusi kopējas iepazīšanās vakariņas, kuŗu laikā direktore klātesošos iepazīstināja ar GVV skolotāju un audzinātāju saimi. Kā liecina iepriekšējo gadu pieredze, skolas vadības, audzēkņu un viņu vecāku iepazīšanās reizes ir labvēlīgi sekmējušas savstarpējās attiecības. Pēc vakariņām notika arī GVV vadības pārrunas ar audzēkņu vecākiem.

Saulainajā svētdienas rītā tika iesākta darba cēliens arī pārējās Gaŗezera programmās: Gaŗezera bērnu nometnē (GBN) un Gaŗezera sagatavošanas skolā (GSS). Bērnu nometnes pirmajā posmā šogad ir reģistrēti 40 bērni. Šo posmu, kā arī nākamās vadīs darbā ar jaunāku gadu gājuma bērniem pieredzējuši GBN direktore Iveta Eilande. GSS pirmajā plūsmā darba cēlienu sāks 29 audzēkņi. Viņus vadīs administratore un audzinātāju pārzine Gunta Bērda (*Beard*), kā arī nodarbību pārzine Laila Švalbe.

Rīta cēlienā pēc brokastīm, GVV audzēkņiem pulcējoties Karogu kalnā, notika svinīgā ASV un Latvijas Valsts karogu pacelšanas



Gaŗezera saime Brīvdabas baznīcā. Priekšplānā – GVV audzēkņi

Saulgrieži Gaŗezērā



Jāņutēva un mātes lomās teicami iejutušās divas Gertneru ģimenes paaudzes. No kreisās: Juris, Ilze, Vilnis un Rasma



Mazie ligotāji

22. jūnijā, kas sakrīt ar darbos pavadītas nedēļas nogali, Līgo svētkus gaidīdami, daudzu ASV vidienes latviešu domas tika pievērstas tradicionālajai Līgo vakara pavadīšanai un Jāņu rīta sagaidīšanai latviešu centrā Gaŗezers.

Foto: Dzidra Tropa



Akordeonista pavadībā Līgo dziesmu virkni sāk visu četru Latvijas lauku sētu Jāņumātes un tēvi. No kr.: Vilnis un Rasma Gertneri, Māra un Uģis Grīnbergi, Līgo vakara vadītājs Raimonds Matisons, Juris un Ilze Gertneri un Krista un Kārlis Lenči



Līgotāji bauda Jāņumātes Māras Grīnbergas sieto jāņusieru

junda. Karogu pacelšanas brīdī tika nodziedāta Latvijas Valsts himna.

Pēc pusdienām Gaŗezera Brīvdabas baznīcā uz svinīgo aktu bija pulcējušies visi Gaŗezera ļaudis. Pēc Latvijas un GVV karogu ienešanas,

kas bija uzticēta GVV nākamajiem absolventiem, Gaŗezera prezidents Imants Ejups savā uzrunā sirsnīgi sveica klātesošos, novēlō ikvienam darbigu un latviskām atziņām bagātu 2013. gada vasaru. Aizlūdzot svētību kopējam darbam, mācītāja Ilze Larsena izteica atziņu par ikviena pieredzi tautas spogulim: „Gaŗezērā strādājot, mācoties un atpūšoties, ikvienam no jums ir tikusi dota iespēja piedzīvot neizmirstamas emocijas un izpratni par to, kas īstēni ir – būt latvietim.”

Gaŗezera mācību un atpūtas vasaras svinīgajam aktam beidzoties, bērni un jaunieši organizēti devās uz savām mītnēm, kur jau ar nākamā dienu sāksies neizmirstams ceļojums latvisko atziņu pasaulē.

Vilnis Trops,
Foto: Dzidra Tropa
Gaŗezērā

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Dombrovskis – kandidāts uz EK prezidenta amatu

Latvijas Ministru prezidents Valdis Dombrovskis (*Vienotība*) un Somijas premjērministrs Jirki Katainens šobrīd ir divi reālākie un visvairāk apspriestie Eiropas Komisijas (EK) prezidenta amata kandidāti. Eiropas Parlamenta Eiropas Tautas partijas paziņojumā teikts, ka "Dombrovskis spēja izvest Latviju no krīzes ir viens liels viņa plūss. Otrs ir uzdrīkstēšanās un spēja ievest Latviju eirozonā, turklāt brīdī, kad tik daudziem ir bažas par eirozonas stāvokli, viņš ir izrādījis ticību Eiropas vienotajam projektam, - tas ir līdera cienīgi. Dombrovskis un Katainens ir centrālās figūras, kad tiek apspriests nākamais iespējams prezidents."

Vēl gan jāsaprot, kā beigsies vēlēšanas Vācijā un Eiropas Parlamentā. Ja tur nenotiks drāmatiskas pārmaiņas, tad kandidāti varētu palikt Dombrovskis un Katainens. Svarīgs būšot kritērijs, cik labi kandidāts pratis komunicēt ar sabiedrību, ne tikai ES valstu līderiem vien.

Eiropa var būt vienotības elements Baltijā valstīs

Eiropas Savienības (ES) attīstības komisāra Andra Piebalga ieskatā eiropa var būt vienotības elements Baltijas valstīs. 2014. gada 1. janvārī Latvija kļūs par 18. eirozonas valsti. Līdz ar to vienīgā no Baltijas valstīm, kurā nebūs eiropa, paliks Lietuva. Tautjāts, vai šī situācija nešķēlēs Baltijas valstis un nekaitēs to vienotībai, Piebalgs skaidro, ka uzņemšana eirozonā ir individuāla. Līdzīgi savulaik Igaunija tika uzaicināta uz sarunām par iestāšanos ES, bet Lietuva un Latvija palika ārpusē.



Andris Piebalgs

"Bet tas bija ļoti īss brīdis. Domāju, ka Lietuva pēc diviem gadiem neapšaubāmi arī būs eirozonā. Politiski lietuvieši ir pilnīgi skaidri pateikuši, ka viņi būs eirozonā, un viņi arī to mēģina darīt īstermiņā, nevis ilgtermiņā," intervijā sacīja Piebalgs.

Igaunijas finanču ministrs: eiropa ieviešana Latvijai būs liels atvieglojums

Igaunijas finanču ministrs Jirgens Ligi intervijā sacījis, ka iestāšanās eirozonā Latvijai būs liels atvieglojums, un piebildis, ka saistībā ar gaidāmo Latvijas pievienošanos eirozonai izjūtot tikpat lielu dvēseles pacēlumu kā pirms pāris gadiem, kad eiropa tika ieviesta Igaunijā. "Latvijā ekonomikas kritums bija daudz lielāks nekā savulaik Igaunijā. Iestāšanās eirozonā viņiem būs liels atvieglojums," sacīja Ligi

preses konferencē Tallinā. Eiropa cels Latvijas autoritāti un uzticamību, uzsvēra Igaunijas finanču ministrs.

Eiropa monētu komplektu kartona iesaiņojumus ražos Lielbritānijas uzņēmums

Latvijas Bankas izsludinātajā konkursā par eiropa monētu komplektu kartona iesaiņojuma ražošanu un piegādi Bādenes-Virtembergas Valsts kaluvei uzvarējis Lielbritānijas uzņēmums *Zenith Print & Packaging Limited*. Uzņēmums apņēmis šo pakalpojumu nodrošināt par 18 860,79 latiem bez pievienotās vērtības nodokļa. Latvijas Bankas pērnruuden izsludinātajā konkursā par Latvijas eiropa monētu kalšanu uzvarēja Bādenes-Virtembergas kaluve Vācijā.

Svin Latvijas armijas dzimšanas dienu

Uz Latvijas armijas 94. dzimšanas dienas sarīkojumu Rīgā pie Brīvības pieminekļa bija ieradusies simtiem cilvēku un daudzi bija ņēmuši līdzīgi bērņus. Brīvības pieminekļa laukuma malā bija uzlieta informatīva telts, bet tai blakus novietota armijas automašīna *Hummer HMMWV*, kurā interesenti varēja arī iekāpt. Atklājot sarīkojumu, ar defilē priekšnesumu uzstājās Nacionālo bruņoto spēku orķestris. Pēc tam klātesošos uzrunāja aizsardzības ministrs Artis Pabriks un Apvienotā stāba priekšnieks Juris Zeibārts, uzsvērot, ka Latvijas valsts nepastāvētu, ja nebūtu Latvijas armijas.



Pirms koncerta aizsardzības ministrs Artis Pabriks un Nacionālo bruņoto spēku (NBS) Apvienotā stāba priekšnieks brigādes ģenerālis Juris Zeibārts tikās ar goda viesiem - kaŗavīriem, kas pēdējo triju gadu laikā saņēmuši valsts, Aizsardzības ministrijas un NBS apbalvojumus, zemessargiem un ar perspektīvāko jaunsgarģu. Viņu vidū bija arī divi Stāba bataljona kaŗavīri, kas goda sardzē pie Brīvības pieminekļa nostāvējuši jau 1000 stundu.

Vašingtonā notika konsultācijas politiskos un ekonomiskos jautājumos

Ārlietu ministrijas valsts sekretārs Andrejs Pildegovičs (*attēlā*) uzturējās darba vizītē Vašingtonā, kur notika konsultācijas politiskos un ekonomiskos jautā-

jumos ar ASV Valsts departamenta, Nacionālās drošības padomes, Aizsardzības departamenta un Valsts kases amatpersonām.



Konsultāciju laikā tika apspriesta Latvijas un ASV sadarbība starptautiskajās organizācijās, NATO un EDSO aktuālie jautājumi. Notika apmaiņa ar padziļinātiem viedokļiem par Afganistānu, Ziemeļu apgādes tikla darbības nodrošināšanu un tā turpmāko attīstību. Tika pārrunāti ar Eiropas Savienības un ASV Transatlantiskās Tirdzniecības un investīciju partnerības līgumu saistītie jautājumi. Sarunās uzmanība tika pievērsta iespējām sadarbību paplašināt Centrālāzijas reģionā, apspriestas Latvijas un ASV attiecības ar ES Austrumu partnerības valstīm un Krieviju, kā arī jautājumi par sadarbību Baltijas jūras reģionā.

Valsts prezidents Andris Bērziņš

11. jūlijā svinīgā ceremonijā Melngalvju namā pasniedza akreditācijas vēstules jaunajai Latvijas Republikas ārkārtējai un pilnvarotajai vēstniecei Krievijas Federācijā *Astrai Kurmei*.



Foto: Prezidenta kanceleja

Astra Kurme darba gaitas Ārlietu ministrijā uzsāka 1993. gadā. Savā diplomātes karjērā Kurme strādājusi Latvijas Republikas pastāvīgajā pārstāvībā Eiropas Savienībā, bijusi Finanču un īpašumu departamenta direktore, Eiropas Savienības departamenta direktore, Eiropas Savienības jautājumu direktorijas vadītāja un valsts sekretāra vietniece. No 2006. līdz 2011. gadam Kurme bija Latvijas ārkārtējā un pilnvarotā vēstniece Itālijas Republikā, ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijā (FAO), Maltes Republikā, Sanmarīno Republikā, kā arī Albānijas Republikā. No 2011. gada līdz šim brīdim veica Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieces – administratīvās direktoras amata

SPILGTS CITĀTS

„Nekādus draudus no Krievijas neredzu..”



Pēteris Avens ir Maskavas *Alfa-Bank* direktoru padomes priekšsēdis. Pēc žurnāla *Forbes* versijas Avens ar 5,4 miljardus dolaru lielu kapitālu ierindots bagātāko uzņēmēju TOP 25. vietā.

Pēteris Avens ir Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīcas atjaunošanas ģenerālsponsors. Lasītājiem ieskatam sniedzam fragmentus no viņa intervijas žurnālam *Klubs*.

Kas, jūsuprāt, Baltijā notika 1940. gadā?

Notika okupācija. Es neizvēlos izteicienus. Notika pasaules dalīšana. Bija Molotova-Ribentropa pakts. Tā formula, kas jūsu politikā figurē, – bija okupācija, okupantu nav –, manuprāt, ir miermīlīga.

Kāpēc Krievijai ir tik grūti to atzīt?

Es nezinu, es nezinu. Gandrīz visi normālie cilvēki Krievijā labi saprot. Vai tad mēs oficiāli neesam to atzinuši?

Jeļcins atzina minēto paktu, bet Putins nekad. Latviešiem būtu svarīgi to dzirdēt, tas uzlabotu attiecības.

Ziniet, es uzskatu, ka jārunā godīgi par to, kas ir bijis. Okupācija bija. Mana vecmāmiņa 1949. gadā nomira izsūtījumā Sibīrijā. Tēva tante, pie kuŗas braucām, arī bija izsūtīta. Tāpēc man teikt ko citu būtu negodīgi pret saviem senčiem.

No otras puses, ir godīgi jāatzīst, ka latvieši nospēlēja asiņainu lomu krievu revolūcijā. Ja ne latviešu sarkanie strēlnieki, vēl nevar zināt, kāds te būtu režīms. Ir vienkārši godīgi par to jārunā no abām pusēm. Visu pirmo čekas vadību veidoja latvieši. Katrai tautai ir par ko justies vainīgai. (...) Turpinot temu par grēku nožēlu, gribu teikt, ka neesmu dzirdējis, ka Latvijā kāds būtu iesēdināts par ebreju šausanu. Tas nav noticis ne Latvijā, ne Lietuvā, ne Igaunijā. Vācieši kā tauta pārdzīvoja grēku nožēlu par to, ko viņi izdarījuši 20. gadsimtā.

Vai krieviem nevajag grēksūdzi?

Es teicu, ka vajag visiem.

Kā mazai valstij izdzīvot, kad blakus ir tik liels kaimiņš?

Latvija ir Eiropas Savienībā. Nekādus draudus no Krievijas neredzu. Rusofobija traucē normālu ekonomisko attīstību. Somija un Austrija 20. gadsimtā cēla savu ekonomiku, izmantojot ģeogrāfisko stāvokli, jo bija tilts starp Eiropu un PSRS. Man bailes no krieviem nav saprotamas. (...)

[Rīgas pilsētas galva Nils Ušakovs] nobalsoja par otru valsts valodu.

Ja man jautātu, es būtu par otru valodu. Kāpēc Somijā ir divas valsts valodas un nekas sliktas nenotiek? Tā ir cieņa pret mazākumu. Tas ir demokrātiski un pareizi. Latvijā daudzi runā krieviski, tā ir realitāte. (Mazliet iekarst.) Kāpēc nevar būt divas valodas? Es tiešām to nesaprotu.

Jūs taču pats iepriekš teicāt – bija okupācija.

Un kas tālāk? Somus arī zviedri okupēja. Un? Tas ir jāpārvar. Ja būtu trīs valodas, būtu vēl labāk.

Ir daļa krievu, kuŗi ir lojāli.

Un, jo tālāk, jo būs lojālāki.

pienākumus. Vēstniece apbalvota ar Triju Zvaigžņu ordeni par ieguldījumu Latvijas diplomātiskā attiecību veicināšanā un attīstībā, kā arī ir saņēmusi Itālijas Republikas valsts apbalvojumu - ordeni *Ordine della Stella d'Italia*.

*

Valsts prezidents pasniedzis akreditācijas vēstules jaunajam Latvijas vēstniekam EDSO **Bah-tijoram Hasanam** un jaunajam Latvijas vēstniekam Melnkalnē **Imantam Lieģim**.

Esplanādē 2014 atklāta Rīga 2014 attēlu galerija

Radoši informatīvajā telpā *Esplanāde 2014*, piedaloties ārvalstu vēstniekiem un pārstāvjiem Latvijā, tika atklāts interaktīvs rīks, kas saistoši turpina iepazīstināšanu ar projekta *Rīga 2014* programmu un lielākajiem kul-

tūras sarīkojumiem citās Eiropas pilsētās.



Ārvalstu vēstnieki Latvijā palaida gaisā krāsainus balonus, kas vēstīja par kādu no *Rīga 2014* programmas sarīkojumiem, tādējādi simboliski nosūtot *Rīga 2014* programmu plašāk pasaulē, ziņojot par gaidāmajiem notikumiem arī digitālo mākoņu veidā.

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Tikšanās ar Polijas Senāta maršalu

Latvijas vēstnieka Polijā Einara Semaņa sarunā ar Polijas Senāta maršalu Bogdanu Borusēviču augstu tika novērtēta Latvijas un Polijas attiecību ciešā saikne un draudzīgais raksturs un vēstnieka Semaņa personiskais ieguldījums šo attiecību stiprināšanā.



Polijas Republikas Senāta maršals Bogdāns Borusēvičs (pa kr.) un vēstnieks Einars Semaņis

Maršals apsveica Latviju par tās panākumiem, pievienojoties eirozonai, un uzsvēra, ka iestāšanās valūtas savienībā ir arī Polijas stratēģiskais mērķis. Borusēvičs pievērsās gaidāmās Latvijas prezidentūras Eiropas Savienībā dienaskārtībai un pauda gandarījumu, ka Latvijas prezidentūras prioritāte ir Austrumu partnerība.

Leģendārais Ērenpreiss prezentējis jauno velosipēdu kolekciju

Rīgā uz AB dambja tika prezentēta leģendārā Ērenpreisa velosipēdu jaunā kolekcija. SIA Ērenpreiss Original līdzīpašnieks un valdes priekšsēdis Toms Ērenpreiss pastāstīja, ka kolekcijas izveidē investēti vairāk nekā 100 000 latu, ko plānots atpelnīt piecu līdz desmit gadu laikā. Jaunajā kolekcijā ir iepriekš izstrādāto modeļu attīstīti un papildināti varianti, kā arī divi pilnīgi jauni velosipēdu modeļu varianti.



Uzņēmums nākamajos gados plāno sākāt velosipēdu rāmju ražošanu Latvijā. Patlaban šos rāmjus pēc speciāla Ērenpreiss Original pasūtījuma ražo Taiwanā. Šogad visi Ērenpreisa velosipēdu modeļi ir aprīkoti ar diviem līdz pieciem ātrumiem. Modeļiem Tom un Greta ir ieviests jauninājums - divu pārnesumu automatiskā rumba, kas pārlēdz pati, pielāgojoties izvēlētajam braukšanas ātrumam. Uzņēmums pērn eksportēja pusi no saražotā velosipēdu apjoma. Sadarbības partneri patlaban ir

Lielbritānijā, Zviedrijā, Šveicē, Igaunijā, Vācijā, Krievijā, Dānijā, Singapūrā un Itālijā.

Amsterdamā notiek Latvijas dizaina dienas

Latvijas vēstnieks Nīderlandē Māris Klišāns atklāja Latvijas dizaina dienas Amsterdamā. Dizaina dienu sarīkojums notiek vienā no reprezentablākajiem un populārākajiem veikalumiem, un to organizē Latvijas vēstniecība Nīderlandē un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras pārstāvība Nīderlandē sadarbībā ar dizaineriem no Latvijas. Dizaineri vai viņu aģenti veikalā telpās prezentē katrs savu zīmolu un iepazīstina ar ražošanas procesu, piedāvājot iespēju arī produktus iegādāties. Visi dizaina elementi ir roku darbs, un tie ir darināti Latvijā. Vēstnieks, apmeklējot dizaina dienas, pārrunāja ar dizaineriem viņu pieredzi sadarbībā ar Nīderlandes uzņēmējiem.

„Putni” no Latvijas pieskandina vēstniecību Igaunijā

Latvijas vēstniecībā Igaunijā viesojās XXVI Starptautiskā Folkloras festivāla *Baltica 2013* dalībnieki no Latvijas – Lēdurgas Kultūras nama folkloras kopa „Putni”, ko vada Ilze Kļaviņa.



Foto: Latvijas vēstniecība Igaunijā

Folkloristi vēstniecībā ar savām dziesmām radīja vienreizīgu latviski tautisku gaisotni, tikās ar Latvijas vēstnieku Igaunijā Kārli Eichenbaumu un vēstniecības darbiniekiem, kopā dziedāja un uzdejoja. Vēstnieks tautas mākslas druvas kopējiem pastāstīja par savu darbu, kā arī par vēstniecību un tās ēkas vēsturi.

Reformu partiju vadis Edmunds Demiters

Reformu partijas (RP) kongresā par valdes priekšsēdi (partijas vadītāju) ievēlēts partijas Saeimas frakcijas priekšsēdis Edmunds Demiters (*attēlā*).



Par Demiteru nobalsoja 92 kongresa delegāti, bet otrs kandidāts - RP valdes loceklis Romualds Ražuks saņēma 42 balsis. Demiters pēc ievēlēšanas atzina, ka novērtē viņam uzticēto milzu atbildību. Viņš nevienam nesolīja vieglas dienas, bet pavēstīja, ka darba katram būs daudz.

Repše partiju dibinās ap gadu miju

Jaunu politisku partiju Einars Repše un viņa domubiedri dibinās vai nu šī gada beigās, vai nākamā gada sākumā, lai varētu startēt nākamajās Saeimas vēlēšanās. Biedrība „Latvijas attīstībai” turpināšot darbību līdztekus partijai.

„Biedrība par partiju nekļūs, partija tiks izveidota blakus biedrībai. Patlaban mēs strādājam ar darbinieku kopas veidošanu, saliedēšanu un programmatisko materiālu izstrādi. Tas ir veids, kā apvienot iespējami plašu ieinteresētu personu loku radošām diskusijām,” sacīja Repše. Daļa biedrības biedru būs partijā, tomēr iestāšanās nebūšot obligāta. Biedrībā uzņems cilvēkus, kuŗi ir arī citās partijās.

Kurzemes kaujas rekonstrukcija Tērvetē



Kaŗa vēstures biedrība „Latviešu kaŗavīrs” un Tērvetes vēstures muzejs 13. jūlijā pie Tērvetes pilskalna rīkoja Otrā pasaules kaŗa notikumu atceri. Sarīkojumā rekonstruēja 1944. gada Kurzemes kauju.

The Tall Ships Races 2013

Viļņus pie Rīgas no 25. līdz 28. jūlijam šķēls vieni no pasaules krāšņākajiem kuŗiem, jo Latvijas galvaspilsēta uzņems starptautisko mācību burukuŗu un jachtu regati *The Tall Ships Races 2013*.



Regates laikā Rīgā ieradīsies vairāk nekā 100 burinieki un jachtas no 17 valstīm. Iepriekšējo reizi Rīgā šo krāšņo notikumu uzņēma pirms 10 gadiem – 2003. gadā.

Jūrmalas dome nolemj iegādāties Ķemeru sanatoriju

Jūrmalas pilsētas domes deputāti ārkārtas sēdē vienbalsīgi atbalstīja lēmumu iegādāties Ķemeru sanatorijas kompleksu.



Jūrmalas pilsētas domes priekšsēdis Gatis Truksnis (ZZS) skaidroja, ka pašvaldība Ķemeru sanatorijas kompleksu vēlas iegūt



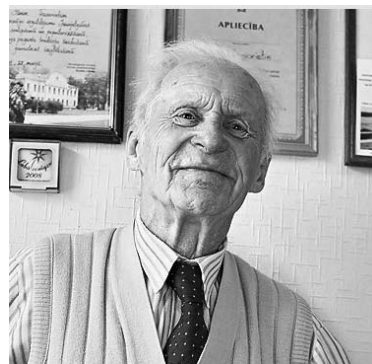
savā īpašumā, lai tajā saglabātu un atjaunotu sanatorijas un kūrvieta funkciju, kas tādējādi palīdzētu arī apkaimes attīstībai. Pašvaldība jau tagad gatavojoties Ķemeru uzplaukumam, būvējot bērnu dārzu ar 120 vietām, nevis tikai ar 40, kas atbilstu aktuālajam pieprasījumam.

Sīrijas iedzīvotāji mēģina nelikumīgi iebraukt Latvijā

Kārsavas dzelzceļa robežkontroles punktā, veicot Latvijā ar vilcienu Sanktpēterburga - Rīga ieceļojošo personu pārbaudi, robezsargi atkal konstatēja trīs Sīrijas Arabu Republikas pavalstniekus ar viltoziem ceļošanas dokumentiem. Šoreiz personas uzrādīja Zviedrijas uzturēšanās atļaujas. Visas personas nogādātas atpakaļ uz ieceļošanas valsti – Krieviju.

Pateicas liliju selekcionāram Jānim Vasarietim

Vecumnieku 8. Liliju svētku atklāšanā Saeimas priekšsēde Solvita Āboltiņa (*Vienotība*) pasniedza atzinības rakstu liliju selekcionāram Jānim Vasarietim (*attēlā*) par ieguldījumu spēcīgas Latvijas valsts attīstībā. Āboltiņa pievienojās selekcionāra reiz teiktajam, ka “dzīvē katrs var paveikt daudz, vajag vienīgi gribēt ko darīt, galvenais, lai galva būtu pilna idejām”.



Jānis Vasarietis savu mūžu veltījis skolotāja amatam, kā arī liliju selekcijai un aviācijai un aizvadītajā gadā nosvinēja 90 gadu jubileju. Viņš ir Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks.

Porcelāna mūzejā atklāta izstāde

Rīgas Porcelāna mūzejā atklāta izstāde “Kopā”. Tajā apskatāmi starptautiskajā porcelāna apgleznošanas simpozijā tapuši darbi. Jau 12 gadus Zvārtavas pili, Latvijas Mākslinieku savienības (LMS) mākslas un izglītības centrā, notiek starptautiski mākslas

simpoziji, ko rīko Latvijas Mākslas akadēmija.

Simpozija mērķis ir aktivizēt Latvijas mākslas integrāciju pasaules mākslas apritē, iesaistot ārzemju dalībniekus un pasākumam iegūstot starptautisku skanējumu, vienlaicīgi popularizējot Latvijas porcelāna tradīcijas un kvalitāti. Simpozija kurātores ir māksliniece, pētniece un pedagoge Inese Brants un LMA Keramikas katedras asociētā profesore Ženija Loginova. Simpozijā piedalās 26 mākslinieki no Latvijas, Lietuvas, Polijas, Krievijas, Vācijas, Itālijas un Turcijas. Latviju pārstāv vienpadsmit mākslinieki - gan pieredzes bagāti meistari, gan jaunie talanti.

Pirmo reizi Latvijā izcilākā arābu mūzikas atskaņotāja Fadija Elhāge

Rīgas Sv. Jāņa ev. lut. baznīcā 24. jūlijā introvertās mākslas festivāla *Ad Lucem* atklāšanas koncertā uzstāsies libāņu dziedātāja Fadija Elhāge (alts), kas novērtēta par izcilāko arābu pasaules vokālisti.



Fadija Elhāge

Ar savu brīnišķīgo balsi Elhāge klausītājiem visā pasaulē atklāj gan klasiskās arābu mūzikas bagātības, gan ir starp nedaudzajiem dziedātājiem, kuŗi spēj apvienot Rietumu un Tuvo Austrumu klasiskās mūzikas tradīcijas.

Šī nav pirmā Elhāges tikšanās ar Baltijas reģionu, - 2012. gada maijā Esterhazi pilī Austrijā viņa bija to dažu arābu un Baltijas reģiona mūziķu vidū, kuŗi piedalījās maestro Gidona Krēmera izlolotajā koncertā “Arābu-Baltijas pavasaris” – unikālā projektā par sadarbību starp Arābu mākslas un kultūras fondu, Esterhazi fondu un kamerorķestri *Kremerrata Baltica*, kuŗa mērķis bija tuvināt ģeogrāfiski tālas kultūras, bagātinot skaņu mākslas pasauli ar jauniem igauņu, latviešu, ēģiptiešu, libāniešu, sudāniešu, sīriešu, ungāru, itāliešu un armēņu komponistu darbiem.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Kā Latvijai panākt kaut vai Igauniju?

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS



Lai novērtētu vienas vai otras valsts attīstības pakāpi, tās atbilstību augstām prasībām, ir izstrādāti dažādi indeksi ar dažādiem kritērijiem. Nesen Pasaules Ekonomikas Forums publicējis *Global Information Technology Report* kārtējo - 12. laidieni. Šī dokumenta ietvaros ļoti svarīgs un ievērojams cēniņš ir *Networked Readiness Index 2013*. No tā, cik tālā vienā vai otrā valsts apgūvusi un "liek lietā" bezgalīgās iespējas, ko dod ICT (*Information and Communications Technology*), ir atkarīga šīs valsts nākotne dau-

dzos aspektos, tostarp saimnieciskā stabilitāte, dalība globālajā apritē un ārējā drošība.

Un ko mēs redzam? Šogad šajā indeksā pirmo vietu ieņem Somija un pēc tās nāk pilsētvalsts Singapūra, Zviedrija, Nīderlande, Norvēģija, Šveice, Lielbritānija, Dānija, ASV un Taivāna. Brīnumzeme Somija! Pēdējos gados šī ziemeļvalsts nemainīgi ierindojas pirmajā desmitniekā it visos svarīgākajos globālos indeksos: gan t.s. dzīves kvalitātes, gan izglītības, veselības aizsardzības, vispārējās sakoptības jomā.

Latvijai jānostaigā garu garais ceļš, lai kaut vai pietuvinātos Somijas līmenim. Toties tepat aiz-

Ainažiem - Igaunija! Tā šogad šajā indeksā dižojas 22. vietā - tūlīt aiz Japānas, bet Francija ir tikai 26. vietā. Lietuva pātrinājusi gaitu - tai ticis 32. numurs. Bet Latvija, ko mēdz uzskatīt par modernāku salīdzinājumā ar Lietuvu, atrodas 41. vietā - tik vien. Un tas, ka Krievijas Federācijai tikusi 54. vieta, nūdien nav mierinājums.

Nu kas notiek, kur tā vaina? Kas liedz Latvijai panākt kaut vai Igauniju, kuŗa tai tik daudz aspektos līdzinās?

Jaunākajā *Stratfor* pētījumā, kur aplūkotas emigrācijas un demografijas problēmas Baltijā, arī "duŗas acis" Igaunijas labākie rādītāji

salīdzinājumā ar Latviju: pēc *Eurostat* datiem, Latvijā no 2010. līdz 2030. gadam iedzīvotāju kopskaitis saruks par 10%, bet Igaunijā - par 4,5%. Pēdējo divu gadu desmitu laikā caurmēra mūža ilgums Latvijā pieaudzis no 70 līdz 73 gadiem, bet Igaunijā - no 70 līdz 76 gadiem. 2013. gada pirmajā ceturksnī bezdarba līmenis Latvijā bija 13,1%, bet Igaunijā 10,5%.

Uzdrošinot minēt: varbūt zināma nozīme ir Igaunijas prezidenta Tomasa Hendrika Ilvesa personībai? Valstsvīrs, kuŗš dzimis un audzis brīvajā pasaulē, kuŗa stāju veidojusi ne tikai nacionālā pašapziņa, bet arī rietumnieciskais Eiropas gars. Rīgas

žurnālā *IR* lasāmas (tulkojumā) divas ļoti nozīmīgas Tomasa Ilvesa runas, kas teiktas 2013. gada 26. martā un 10. jūnijā. Igaunijas prezidents uzsvēris: "Mums nav jāskrienas ar savu brīvību." Viņš aicina partijas kļūt atklātām un godīgām, lai nepieļautu demokrātijas norietu.

Minētajā žurnālā *IR* Sanita Upēja piemin no savas mammas dzirdētu latviešu teicienu par igauņiem: "Igaunis muguru liec tikai divreiz gadā - kartupeļus stādot un rokot."

Kur tad ir Igaunijas panākumu atslēga? Panākt kaut vai Igauniju - vai tas Latvijai ir pa spēkam?

Franks Gordons

Ak, šī draņķa demokrācija!



Kad pirms pāris nedēļām viesojos Amerikā, starp citu, kopā ar māsām un viņu ģimenēm apmeklēju 4. jūliju, tātad - ASV Neatkarības dienas svinības. Salūts bija grandiozs, laika apstākļi - lieliski, kioskos tapa tirgotas tādas kulināras izvirtības kā panēti un eļļā cepti makaroni ar sieru, kā arī panēti un eļļā cepti *Snickers* markas šokolādes *batoniņš*. Vārdu sakot, viss, kā nākas.

Salūta laikā Čikāgas priekšpilsētā Mortongrovā vienmērskan mūzika, konkrētāk runājot, dziesmas, kas šādā vai tādā nozīmē ir par Ameriku. Pirms pāris gadiem atskanēja arī Dona Makleina dziesma *American Pie*, kas ir par mūziķu bojāeju avio-katastrofā, taču tas notikuma organizētājus acimredzot netraucēja, jo vārds "Amerika" tik un tā dziesmā ir atrodams. Savukārt citā dziesmā skan teksts: "Es lepojos ar to, ka esmu amerikānis, jo vismaz es zinu, ka esmu brīvs."

Tas, lūk, ir demokrātijas skaidrojums pašos pamatos. Es, cilvēks, esmu brīvs darīt visu, kas nekaitē citiem, tostarp man ir visas tiesības vēlēšanās balsot par tiem kandidātiem, kuŗi man ir tīkami. Nelaieme tomēr ir tāda, ka tās pašas tiesības ir arī visiem pārējiem valsts iedzīvotājiem, un tā nu ir situācija, kas nereti liek sabiedrībām un valstīm iebraukt pavisam dziļās auzās.

Piemēram, Ēģiptē, kur tautas kustība gāza ilggadējo diktatoru Hosni Mubaraku, bet, ak, tavu nelaimi, demokrātiskajās vēlēšanās pēc tam ēģiptieši ievēlēja Muhamedu Morsi, kas drīz vien atklājās pats ar savām visnotaļ diktatoriskām tendencēm. Nesen situācijā iejaucās Ēģiptes bruņotie spēki, M. Morsi atrodas aiz restēm, un Ēģiptē veidojas kaut kas ne īpaši tālu no pilsoņu kara. Islāmisti vēlēšanās guva uzvaru arī Tunisijā, cerības par "amerikāņu tipa" demokrātijā tāpat nepiepildījās Libijā. Sirijas

gadījumā tie, kuŗi cenšas gāzt diktatoru Bašaru al-Ašadu, nekādi demokrātijas piekritēji vis nav, turklāt starp viņiem gadās arī tādi ļaudis, kuŗi atbalsta teroristisko *al Qaeda* kustību.

Tuvāk mūsu pašu platuma grādiem ir bijusi PSRS, tātad arī mūsu kaimiņvalsts **Krievija**, kuŗa apgalvo, ka tajā valdot "suverēna demokrācija", lai gan patiesībā tai ar demokrātijā ir tikpat daudz saistības kā zilonim ar skudru. Jā, ļaudis dodas pie urnām, bet priekšvēlēšanu kampaņa notiek ar stingriem cenzūras noteikumiem (opozīcijai Kremļa kontrolētajos plašsaziņas līdzekļos netiek ierādīta nekāda vieta). 2012. gada Valsts prezidenta vēlēšanās 11 kandidātiem tika liegta iespēja vispār piedalīties, savukārt Eiropas Drošības un sadarbības organizācija paziņoja, ka "istas konkurences nemaz neesot bijis un valdības resursu ļaunprātīga izmantošana nodrošinājusi, ka par vēlēšanu uzvarētāju nekad nekādu šaubu nav bijis". Nav īpaša iemesla domāt, ka Krievijas (runāsim atklāti) diktators Vladimirs Putins nav guvis balsu vairākumu, taču īsti demokrātiskas vēlēšanas tās nu nekādā ziņā nebija.

Mums kaimiņos vēl ir **Baltkrievija**, kur arī notiek "vēlēšanas". 2010. gadā par prezidentu kārtējo reizi kļuva (runāsim atklāti) diktators Aleksandrs Lukašenko ar gluži padomiskiem 80 procentiem balsu, piedevām nākamajā rītā pēc vēlēšanām čeka aizturēja vairākus no pārējiem kandidātiem, trīs no viņiem cietumā sēž joprojām un paliks tur pietiekami ilgi, lai nevarētu kandidēt 2015. gadā paredzētajās vēlēšanās. Varbūt "uz papīra" tā ir demokrācija (pēc vēlēšanām tās par godīgām un lieliskām pasludināja tādi demokrātijas "korifeji" kā Krievija, Sirija un Venecuēla), bet dzīvē tā tomēr nevar teikt.

Arī mūsu valsts vēlēšanu rezultāti var būt ne jau īsti tīkami. Tā, piemēram, 2006. gadā Aigara Kalviša vadītā Tautas partija

plūca uzvaras laurus, lai gan jau vēlēšanu dienā bija vairāk nekā skaidrs, ka partija ar savu it kā neatkarīgo "pozitīvisma kampaņu" ir rupji krāpusies politisko partiju financēšanā. Korupcijas novēršanas un apkaŗošanas biroja (KNAB) uzliktais sods par krāpšanos bija tik liels, ka tad, ja partija to samaksātu, tai pašai atliktu tikai pašlikvidēties. Tāpat mūsu Saeimā allaŗ ir bijis krietni liels skaits krēsla deldētāju un mutes bajāru, no kuŗiem nekāda īpaši liela labuma nav bijis nekad.

Viens no tiem ir cilvēks, kuŗa uzvārds Latvijas kultūras kanonā ir rakstāms ar zelta burtiem, komponists **Imants Kalniņš**. Politiskajā kanonā gan nekādu zelta burtu nevar būt. Skaŗradis *sabija* Augstākajā padomē, arī 5., 7., 8., un 9. Saeimā, bet nekad ne ar likumprojektiem, ne uzrunām no Saeimas tribīnes neizcēlās, ministros nebija ne reizi. Tāpēc varbūt nav pārsteigums, ka I. Kalniņš par demokrātijā (un atjaunotās Latvijas gadījumā par demokrātiskas iekārtas pastāvēšanu nekad nav bijušas šaubas) nav īpaši priecīgs. Nesen žurnālā *Sestdiena* I. Kalniņš nāca klajā ar šādu apgalvojumu: "Manā ieskatā jebkuŗa autokrātijā sabiedrībai ir derīgāka par demokrātijā. Jebkuŗa autokrātijā nes sabiedrībai un cilvēkiem lielāku labumu." Un vēl, runājot par to, kas I. Kalniņam netik amerikāņu kultūrā: "Neviens nevar apstrīdēt manu tezi, ka dzelzs priekšskars lielā mērā pasargāja mūs no šīs subkultūras." Tāpat diŗais komponists savulaik atklātā vēstulē uzslavēja V. Putinu un A. Lukašenko par centieniem "nostiprināt savu tautu neatkarību", un *Sestdienā* vēl noskaldīja: "No saviem vārdiem neatkāpjos."

Dievs ar Imantu Kalniņu, mūsu valsti (un ne tikai) gan pašreizējie, gan bijušie politiķi un politiķāni ir nākuši klajā ne jau ar tādiem apgalvojumiem vien. Taču varam priecāties, ka I. Kalniņa piesauktā "autokrātijā"

mums nedraud (kuŗš gan, pēc viņa domām, būtu tai autokrātiskajai lomai piemērots?). Kādreizējais Lielbritānijas premjermīnistrs Vinstons Čērčils pauda politiskajās zinātnēs ļoti pazīstamo domu, ka "nūdien kādreiz ir teikts, ka demokrācija ir sliktākā pārvaldes forma, izņemot visas pārējās, kuŗas laiku pa laikam ir izmēģinātas".

Kā redzams, daudzviet pasaulē demokrācija nebūt ne vienmēr nodrošina vislabākos rezultātus. Taču Dievs, sargi mūs no kaimiņu pieredzējumiem un no ap-

galvojumiem, ka arī mums ir vajadzīga diktātūra. Aiz komponista piesauktā "dzelzs priekš-kara" tomēr valdīja bezgala diktatoriska sistēma, lai gan viņš pats tās ietvaros 1977. gadā ieguva LPSR Valsts prēmiju par mūziku kinofilmā "Ezera sonāte". Gan Latvijā, gan Amerikā, gan citur galvenais demokrātijā ir sabiedrības viedums, kuŗa nereti diemžēl pietrūkst. Taču piekritu V. Čērčilam: nekās labāks tomēr nav izdomāts.

Kārlis Streips

LETA
nacionālā ziņu aģentūra

Sāc rītu ar Preses apskatu!

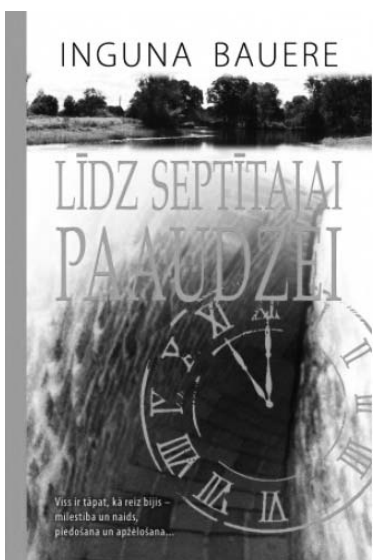
- ◀ Latvijas preses publikāciju anotācijas
- ◀ jaunākās valūtas un laika ziņas
- ◀ nozīmīgākie dienas notikumi
- ◀ šodienas jubilāri

Apskatu Jums izdevīgā veidā - internetā vai e-pastā piegādāsim katru darba dienu līdz plkst. 9:00

Vairāk par pakalpojumu vari uzzināt: www.leta.lv
LETA, tālr.: +371 67222509, e-pasts: marketing@leta.lv

Laikmetu pretnostatījums

Inguna Bauere, *Līdz septītajai paaudzei*, romāns, apgāds „Zvaigzne ABC”, 2013. g., 270 lpp.



Silcenes vidusskolas vēstures skolotājai Ievai Zilbertei, 53 gadus vecai neprecētai sievietei, kam skolēni devuši iesauku Zilā Berta, nepavisam nepaveicas ar viņu ieinteresēšanu savā mācību priekšmetā. Intereses izraisīšanas nolūkā viņa ar astoņiem desmitās klases audzēkņiem dodas apkārtnē rodamu vēstures liecību izpētes ekskursijā ar pārnakšņošanu brīvā dabā. Šādā veidā aizgājušie laiki kļūst dzīvi, to ietekme uz mūsdienām noskaidrojas, bet kā skolotājai, tā skolēniem atklājas skaudras traģēdijas.

Inguna Bauere (dzim. 1960. g.), par kuŗas romānu *Skolas Līze* rakstīju 2011. gada 27. augusta – 2. septembra numurā, jaunajā darbā *Līdz septītajai paaudzei* veikli vienu otram stāta pretī pašreizējo laikmetu un 18. gadsimta otro pusi. Mūsdienā pusaudžu brīvā, vaļīgā izturēšanās un, maigi izsakoties, neliterārā valoda savstarpējās sarunās (27. – 30. lpp.) ir spilgtā kontrastā ar „divu eņģeļu” – mācītājmeitas Annas un zemniekpuīša Anduļa runas stilu vecajos laikos (33. – 38.). Mūsdienās zudusi ticība raganām un lāstiem, un cilvēki cits citu vairs nemēdz nolādēt, tomēr nav iznīdēts ļaunums un domās izdomāti vai vārdos izsacīti ļauna vēlējumi. Jau uz grāmatas vāka lasāma tekstā sastopama pamatdoma: „Viss ir tāpat, kā reiz bijis, – mīlestība un naids, piedošana un apžēlošana...”

Stipri vienkāršota un no daudzām palīgpersonām atīrīta, šāda ir romāna sižetiskā pamatlīnija. – Zemnieksieva Zuze ierodas pie mācītāja Eichhorna sūdzēties, ka stārsats viņas dēlu Anduli smagi piekāvījis par it kā slikti veiktu darbu. Ir 1772. gads. Mācītājs tobrīd ar draugiem sit kārtis un par iztraucējumu saigst, nav gatavs ne apstākļus

izmeklēt, nedz Zuzi mierināt. Viņa meita Anna, kuŗu ar Anduli saista šķiru atšķirības dēļ neiespējama mīlestība, piezīmju burtiņi raksta: „Mans tēvs ir... mācītājs, kas nepazīst mīlestību.” Zuze nolād kā mācītāju, tā viņa meitu Annu. Katram savos apstākļos jāpiedzīvo traģiska bojāeja. Tomēr piepildās arī 18. gadsimta ticējums, ka nolādējums darbojas līdz pat septītajai paaudzei. No tā jaunākos laikos cieš mācītāja Eichhorna vēlins pēctecis, mācītājs Niklāvs Barbars, kas 1951. gadā 26 gadu vecumā tiek izsūtīts uz Vorkutu, bet viņa meitas Anātes liktenis izvērsas stipri līdzīgs viņas tālās priekšteces Annas traģēdijai. Rodas jautājums: vai nevainojamam mūsdienā mācītājam tiešām jācieš par sava senča mīlestības trūkumu un tā dēļ viņam uzlikto lāstu? „Cik ilgi pagātne var vajāt šodien dzīvojošos?” – Kad Niklāvs Barbars vēsturisko notikumu vietā, kur risinājušās arī jauno laiku nelaimes, uzrunājis Ievas Zilbertes skolēnus, jādama, ka viņi kopā ar savu skolotāju un ar romāna autori var teikt: „Vēsture dzīvo mums līdzās. Pagātnes čuksti, vārgi sadzirdami, tomēr ik brīdi skan mūsu ausīs. ... Kuŗš tiem atsaucas, kļūst bagāts.” (116.)

Vecie un jaunie laiki romāna isajās nodaļās iestrādāti pamīšus. Nopietnu lasītāju tas maz varētu traucēt. Kontrasti un paralēles starp pagātņi, mūsdienām un aktuālo momentu tieši tādā veidā var tikt visspilgtāk izgaismoti. Rakstniece romānā iestrādājusi fragmentus no Andreja Johansona grāmatas *Latvijas kultūras vēsture 1710-1800*. Šie vēstures zinātnieka raksti, kur skarti burvji, zilnieki, pūšlotāji, raganas, nolādētāji, izgaismo attiecīgā laikmeta vienkāršo cilvēku mentalitāti un dod rakstniecei, kā saka, labu pamatu, uz kā atsperties.

Septīto paaudzi var uzlūkot par veiksmīgu romānu vairāku iemeslu pēc. Tajā ietilpinātas mūsdienā lasītāju vēl arvien interesējošās padomju laika represijas pret mācītāju un ticīgajiem un mūsu pašu laika aktualitātes, piemēram, jauniesu raušanās prom no lauku apvidiem uz Rīgu vai uz ārzemēm (40.). Romāna atmosfāra daudzviet ir draudīga, dažbrīd pat tai daļā, ko gribas saukt par „ierāmējumu”, t. i., jau minētajā skolēnu ekskursijā. Kad skolotāja audzēkņus mežmalā un pie ūdeņiem tumsā atstājis vienus, lai pati uzmeklētu Niklāvu Barbaru (cik tomēr

neatbildīga rīcība no pieredzējušas skolotājas puses!), viens pāris ieklist mežā, bet cits, iebrācis ar laivu ezerā, gandrīz vairs neatrod ceļu atpakaļ uz ezermalu. Kaut kas ļauns bieži liekas esam tepat vien aiz stūŗa. Draudu atmosfāru pastiprina tādi teikumi kā: „Nakts piezagās klusi kā liels zvērs ar mīkstām, maigām kepām.” (182.)

No 176. uz 177. lappusi pārnēstā gaŗā rindkopa, no kuŗas līdz pat nodaļas beigām ieskicētas radniecības saites no Eichhorniem vecākajās paaudzēs līdz Barbariem jaunākajās, atgādina piņķerīgos radurakstus mūsu autores *Skolas Līzē* un ciltsrakstus Vecās Derības Pirmās Mozus grāmatas 10. nodaļā, kur piefiksēts, kuŗš kuŗu precējis un kuŗš kuŗu dzemdīnājis. Ir jau ļoti vēstīt, ka cilvēku ciltīm un vēstures notikumiem ir kontinuitāte, turpinātība, viss ir it kā „likumsakarīgs” un nekas nav pavisam nejaušs, tomēr lasīt personu vārdus, kam stāstījumā nav nekādas lielākas lomas kā vien būt kontinuitātes nodrošinātājam, ir gandrīz tikpat nenopietni kā iedziļināties telefongrāmatā.

Eduards Silkalns

(Turpināts no Nr. 26)
Laimonis Niedre

Zviedrijas latvieša ceļojums Padomju Savienībā 1978.- 1979. gadā

Nākamajā rītā atmodos ap astoņiem, un kapteinis jau bija piecēlies, uzposies. Arī es devos uz tualetes telpu, nomazgājos un atgriezos kuŗejā ar svaiguma sajūtu. Kapteinis pa to laiku bija pasūtījis tēju, ko mums vagona pavadone pienesa lielās glāzēs ar metalla turētājiem un līdz katram divus cukura gabalus. Sēdēju pie loga, dzēru tēju un vēroju gaŗām slidošās ainavas. Netālu no Kolomnas pa augstu tiltu pārbraucām Okas upi un tad samērā lēnā gaitā cauri priekšpilsētu rajoniem tuvojamies Maskavai, kur ieradāmies pulksten 10. Laiks no paša rīta bija viegli apmācies, bet nu atspīdēja saule, kad iebraucām Kazaņas stacijā. Brīdi pagaidījām, līdz lielā pasažieru plūsma izklīda, un tad devāmies pa gaŗo peronu uz galvenās stacijas ēkas pusi, kur mūs sagaidīja divi virsnieki – iesirms pulkvedis un jaunāks kapteinis baložu zilganās uniformās ar sarkaniem uzpleciem. Pa platām trepēm kāpām augšā piektajā stāvā, lielā uzgaidāmā telpā, kuŗas vienā galā redzams restorāns. Te mani nosēdināja un lika pagaidīt.

Daļa uzgaidāmās telpas bija norobežota ar virvi, un pie tās stāvēja uniformēts sargs, – cik nopratu, te drikstēja sēdēt pasažieri ar biļetēm. Visi trīs virsnieki uz brīdi aizgāja, un tā es paliku viens starp diezgan daudziem ļaudīm. Kāda sieviete piesēdās man blakus un kaut ko jautāja, bet es diemžēl nevarēju atbildēt neko citu kā tikai dažus vārdus, ka esmu zviedrs. Pēc neilga laika atgriezās visi trīs virsnieki un mēs gājām pa tām pašām kāpnēm lejup un pa gal-

venajām durvīm ārā, kur stacijas priekšā mūs gaidīja melns auto – “Volgas” modelis ar šoferi. Pulkvedis nosēdās blakus šoferim, bet mēs trīs aizmugurē. Braucām pa Maskavas ielām minūtes 10-12, tad pa lieliem vārtiem un starp augstiem mūriem apstājamies lielā, tumši sarkanu ķieģeļu ēku pagalmā pie apkaltām un kokgriezumiem rotātām ozola koka durvīm. Pa šīm skaistajām durvīm gājām visi iekšā, un te lielā priekštelpā – hallē mūs sagaidīja 7-8 uniformētas meitenes.

No lielās priekštelpas uz vairākām pusēm aizstiepās koridori, un uz viena galda telpas stūrī ieraudzījām celtņu kompleksa modeli, ko nu es pazīnu kā Butirku cietumu, kur tiku turēts pāris nedēļu 1978. gada decembrī. Šeit priekštelpā meitenes pārbaudīja virsnieku caurlaides, un tad varējām iet tālāk, koridorā pa kreisi, līdz mani ievēda nelielā, mēbelētā istabiņā. Pulkvedis teica, ka šeit es varu atpūsties līdz pēcpusdienai, jo tad brauksim uz lidlauku, kur būšot tikšanās ar zviedru sūtniecības pārstāvjiem, un novakarē lidojums uz Stokholmu. Pulkvedis vēl noprasīja, vai man esot kādas sūdzības vai prasības pret PSRS, uz ko atteicu, ka tādu nav. Istabiņā palikām divi vien (kopā ar kapteini – pavadoni), un jau pēc dažām minūtēm ienāca pāris uniformētu meiteņu baltos virsvalkos ar ēdienu grozu. Uz galda tika uzklāts balts dvieļis un šķīvjos pasniegta spēcīga gaļas zupa ar baltu kviešu maizi. Abi bijām diezgan izsalkuši un tāpēc ēdām ar labu apetīti. Nobeigumā mums katram pasniedza glāzi žāvētu

augļu zupas. Pēc nupat ieturētajām spēcīgajām brokastīm kapteinis mani mudināja, lai es ejot gulēt, jo līdz pēcpusdienai vēl bija daudz stundu. Pa pusei atģērbies atģulos mikstajā gultā un drīz aizmiglu. Ap pulksten 15 kapteinis mani uzmodināja, un, ātri nomazgājies, sakopies, sagaidīju pēcpusdienas maltīti.

Kapteinis, izrādās, visu laiku bija sēdējis istabā pie galda un lasījis līdzīgu žurnālu. Atkal ieradās divas uniformētas meitenes ar kurvi, no kuŗa mums pasniedza šķīvjus ar gaļas, kartupeļu, sakņu sacepumu, maizi un glāzes ar saldu, karstu tēju. Pēc kādas pusstundas ienāca pulkvedis ar otru kapteini un teica, ka nu ir laiks doties uz lidlauku. Lielajā priekštelpā atkal pārbaudīja virsnieku caurlaides, un pa lēnajām ozola durvīm nokļuvām pagalmā, kur automašīna mūs jau gaidīja. Izbraucām pa elektroniski apsargātiem vārtiem un nokļuvām uz vienas no lielajām Maskavas ielām. Braucām turpat vai stundu - gaŗām lieliem īres māju rajoniem ar augstām celtņiem un pa platu autoceļu ārā uz rietumiem, līdz bijām pilnīgi ārpus Maskavas. Te bija redzami plaši lauki, nelieli mežu puduri, pakalni, līdz nogriezāmies pa labi uz liela lidlauka pusi. Pabraucām gaŗām lidlauka galvenajai celtnei, virs kuŗas rakstīts – Šeremetjevo, un tad nogriezāmies ceļa kreisajā malā pie nelielas trīsstāvu viesnīcas. Automašīnu atstājām laukumā un devāmies iekšā viesnīcā, vienu stāvu augstāk, kur iegājām kādā istabā. Pulkvedis lūdza, lai mēs abi ar

pavadoni – kapteini te brīdi pasēžam un pagaidām, jo viņš iešot sagaidīt zviedru pārstāvjus.

Sēdējam pie galda un gaidījām, ēdām skābās konfektes un piedzērām ūdeni. Apmēram pēc 20 minūtēm atvērās durvis un tajās parādījās pulkvedis ar diviem moderni ģērbtiem zviedriskā izskata jauniem vīriešiem. Abi nāca man klāt, deva roku un teica, ka esot priecīgi mani te satikt. Tie bija sūtniecības sekretāri Pērs Salands un Sōns. Pulkvedis teica, ka tagad varam mierīgi pārrunāt mūsu vajadzības. Šī bija pirmā reize kopš pagājušā rudens (novembra sākuma), kad atkal varēju runāt zviedriski un pie tam tik patīkamā vidē. Pērs Salands gribēja ko tuvāk zināt par manu veselību, varbūt esot vajadzīga kāda palīdzība, jo viņi no sūtniecības Zviedrijā esot rezervējuši vietu kādā slimnīcā. Teicu, ka slim nesmu, bet tikai novājējis gan. Kad bijām galveno pārrunājuši, pienāca pulkvedis un deva Salandam parakstīt dokumentus, ka zviedru iestādes mani pārņem savā rīcībā. Pēc tam no pulkveŗa saņēmu atpakaļ savu pasi un formalitātes bija nokārtotas.

Nu man ceļš atpakaļ uz Zviedriju bija brīvs. Vienojāmies ar Pēru Salandu, ka viņš man lidos līdz uz Stokholmu un tādēļ viņam jāiet caur biļešu un muitas kontroli, bet mani ar auto aizvedīs tieši līdz lidmašīnai. Mēs visi vienlaicīgi atstājām viesnīcu un ar automašīnām braucām katrs uz savu pusi. Pulkvedis, sekretārs Sōns, milicijas kapteinis un es ieņēmām vietas melnajā „Volgā” (mans pavadonis no Leplejas

līdzī nebrauca) un pa lidlauka vārtiem izbraucām uz skrejceļu pie zviedru SAS satiksmes lidmašīnas, kas jau stāvēja gatava uzņemt pasažierus. Auto apstājās pie pašām lidmašīnas kāpnēm, un te pulkvedis man palīdzēja pie kontroles nokārtot formalitātes – bija jāuzrāda pase un izbraukšanas vīza. Tād es kāpu augšā pa kāpnēm un pie lidmašīnas durvīm pagriezos atpakaļ, lai pamātu ar roku palicējiem. Iegājās lidmašīnā, sameklēju divas vietas un apsēdos. Pienāca stjuarte un jautāja, kādā veidā es esmu ieradies viens, atbildēju, ka mani tiešā ceļā atveda no sūtniecības un tagad gaidu ierodamies sekretāru Salandu.

Pēc neilga laika ar lidlauka autobusiem ieradās pārējie pasažieri, arī Pērs Salands, un drīz lidmašīna bija pilna. Bija jau laiks startēt, bet krievu drošības dienesta vīriem kaut kas nesaskanēja, jo tie reizi pa reizei pārskaitīja pasažierus un lika vēl parādīt pases. Tad Pērs Salands piecēlās un aizgāja pie virsniekiem un stjuartes, kur pēc īsas sarunas apstākļi noskaidrojās. Lieta bija tā, ka es tiku vests nevis cauri muitai un pasi kontrolei, bet gan ar automašīnu un tāpēc nebiju pasažieru sarakstos. Ar šo atbildi virsnieki bija mierā un atstāja lidmašīnu. Durvis aizvērās, un mēs izbraucām uz skrejceļu. Pēc ātra ieskrējiena bijām gaisā un tad cēlamies virs makoņiem. Arā bija zvaigzņota pavasara nakts. Mums visiem pasniedza vakariņas, kas pēc mana prāta garšoja lieliski, tāpat arī kafija.

(Turpinājums sekos)

Saruna ar leģendu

Ar Robertu Zuiku Rīgā tikās Ligita Kovtuna

Šo stāstu sāksu ar citātu no muzikologa Arnolda Klotiņa grāmatas par Robertu Zuiku „No zobeņa dziesma”.

Viņš bija cerējis šo 1941. gada vasaru pavadīt tēva mājās dzimtajā Līdēres pagasta „Ambātos”, nepilnus pārdesmit kilometrus uz ziemeļiem no Madonas. Mīlas bija ne tikai tēva mājās, bet viss šis apvidus ar saviem trim „L” – Līdēri, Līezēri, Lubeju, ar vietām, kur skolās iets, zaļumballēs spēlēts, pirmie koriši vadīti. Divaini, te Kusas pamatskolas pēdējā klasē viņš bija pirmoreiz apjautis arī to neizskaidrojamo tieksmi dziedāt uz balsīm un likt citiem sabalsoties greznos akordos. Pēkšņi viņam, padzīvētajam Robertam, nebija pieticis ar dziedāšanas stundām un skolas kori. Viņš bija sadabūjis Adolfa Abeles korzdiesmas „Vienu pašu” notis, ar pašgatavotu slēdzamo iemanījies atvērt skolas vienīgās, rūpīgi saudzētās klavieres, un tad kopā ar dažiem zēniem un meitenēm reizi no reizes paklusām viņi bija mēģinājuši ieskandināt meiteni dievinātos Aspazijas vārdus: „Lai viss zudis, lai viss grimis, / Lai vēl atņemts tiek viss cits! / Ak, tik vienu karstu sirdi, / Kuŗa nākotnei vēl tic!” Kad dziedāšanas skolotājs Putniņš reiz tomēr pārsteidzīgs dziedāšanas pagrīdniekus notikuma vietā, tas bardzību drīz vien vērtis tēvišķos uzmundrinājumos jaunajiem dziedoņiem, bet viņu vadoni Robertu Zuiku nolīcis skolas korķa priekšā, lai iemāca slepeno dziesmu un vada kori izlaiduma sarīkojumā. Tā toreiz bija sākušās diriģenta gaitas.

Nule mūsu tautas leģenda bija virsdiriģents aizvadītajos XXV Vispārējos latviešu Dziesmu un XV Deju svētkos Rīgā. Apbrīnots, cildināts, vēl simtreiz apbrīnots... Simt gadu vecumā diriģēt desmit tūkstošbalsīgo kori Mežaparka estrādē, diriģēt profesionāli un iedvesmojoši – vai tas talants vien, vai tomēr Dieva dāvana.

Mūsu sarunā Roberts citē dzeju, gaŗas, skaistas dzejas rindas, sauc gadskaitļus un citus skaitļus. Nu, taču Dieva dzirksts. Manās žurnālistes gaitās otra tāda piemēra nav. Arī gaišuma, cilvēkmīlestības, patiesa patriotisma un smalkjūtības apjoma ziņā līdzinieku nemaz nav tik ļoti daudz.

Roberts ir sagatavojis krietnu kaudzīti ar pateicības (Amerikā teiktu – *thank you*) kartītēm – atminējies cilvēkus, ar kuriem ti-



Roberts Zuika šā gada 10. jūlijā Rīgā, savas šo Dziesmu svētku dienu uzticamās pavadones, asoc. prof. Ināras Elgutes dzīvoklī Rīgā, Čaka ielā

cies, sadarbojies, kopā strādājis, izdodot *Latvju Mūziku, Lakstīgalu* u. c. (Daļu no tām publicējām – lieku reizi pārslāstī tautasdziesmas nevienam nenāks par skādi, turklāt maestro izraudzītās.)

Jautāju par viņa spilgtāko izjūtu Dziesmu svētku dienās Rīgā.

„Šajās dienās domāju par to, ka atkal esam tai bagātībā, ko paaudzes sakrājušas un ko nedrīkstam izniekot. Vēl vairāk – tā jānodod paaudžu paaudzēs. Tā jāpasargā un jāsaģlabā – kā ķīla tam, ka pastāvēsim. Ja nebūs valdas, nebūs mūsu valsts – ar

visiem lidumiem, ar purvu purviem, ar ezeru spoguļiem... Dziesma ir spēks, un to mēs šajās Dziesmu svētku dienās izjutām kā nekad. Šī spēka saglabāšana mums ir uzticēta, un tas kā svēts mantojums, kā testaments mums jānodod saglabāts tālāk.

„Mums pašiem kungiem būt, mums pašiem – arājiem,” teikts tautasdziesmā. Esmu pateicīgs par iespēju būt šeit, apliecināt savu uzticību tam, kam lielā ticībā esmu mūžam kalpojis. Grūti bija iedomāties, ka spēšu šeit atbraukt, kur nu vēl būt kopā ar jums visiem!

Šie svētki bija tik bagāti, tik labi organizēti! Jā, saprotu, ka tā bija atvadišanās no mana mūža darba... Bet – cik spēka pilni bija dziedātāji un dejojāji! Ne jau tas fiziskais dejas solis bija tas svarīgākais – pati svarīgākā bija tā izjūta, ar kādu tas tika likts. Varu iedomāties, cik pārsteigti jutās „ārvērotāji” – tie, kas te latviešu svētkos bija ieradusies no tālām zemēm! Esmu trimdinieks, leģionārs un par visu visvairāk vēlos, lai pasaulē saprastu – mēs gājām aizstāvēt savu tēvu zemi, savu pašlepnumu un pašcieņu. Mūsu doma bija vienīgi tā – kā to dzejas rindās izteikusi Zinaida Lazda – *Kad naidnieks savu kāju uz manas zemes liek, / Es naida liesmas krāju, / Viss gaiss kā uguns tiek!*”

Tās bija īpašas izjūtas, kad Roberts Zuika diriģēja Jāzepa Vītola „Kalēju” dziesmu ar vēsturi, ko maestro labprāt pastāsta.

„Bija 1948. gada pavasaris. Gatavojamies Otrajai latviešu kultūras nedēļai Lībekā. Dziedātāja Ksenija Bidiņa ieteicās, ka derētu kāda jauna kompozīcija pirmatkaņojumam. Uzrunājām Jāzepu Vītolu, bet viņš bija atteicies, sakot, ka „savu spalvu esmu nolīcis”. Un tomēr – pēc rīcības komitejas sēdes Vītols, sniedzot man roku, teica: „Jūs, lūdzu, palieci, man ar jums jārunā,” – un ieaicināja savā istabā. Tur viņš iedeva man notis, sakot: „Te būs, bet bez viena *si bemol* es tomēr nevarēju iztikt!”

Tās bija „Kalēja” notis (ar Kārļa Skalbes tekstu – L. K.). Atteicu: „Kas tad tas par kori, kas nevar paņemt *si bemol*!” (*Si bemol* ir viena no augstākajām notīm vīru korim. – L. K.) „Bet ir vēl viena lieta – es nevarēju iztikt ar vienu tinti, bija jāņem cita.” Tagad šī nošu lapa, rakstīta ar divējām tintēm, glabājas Latvijas Mūzikas akadēmijā. Apsolīju Vītolam atdot savu kaŗavīra pudelīti, bet nesānāca, jo... apmēram pēc stundas, kopš šķīrāmies ar Vītolu, pie manām durvīm pieklauvēja Jānis Kalniņš un teica: „Vītols miris!” „Kalējs” bija Jāzepa Vītola pēdējā kompozīcija.

Tad kopā ar Arnoldu Sildegu gājām uz slimnīcas pagrabu, kur Vītols jau bija nogādāts. Latviešu dakteris Šics ieteica – kamēr ķermenis nav sastindzis, der noņemt Vītola sejas masku. Viņa vadībā to arī izdarījām. Maska šobrīd atrodas Mūzikas akadēmijā, Vītola istabā.

Lūk, tāds tas stāsts. Un tad nāca laiks, kad divus gadus, piecus mēnešus un 17 dienas netiku diriģēšanas.”

Maestro runā par laiku, kad izskanēja atvadu koncerts Lībekā un ģimenes apstākļu pēc tolaik jau iemīļotais diriģents nevarēja doties līdz pasaules ceļos. „Viņam bija jānoskatās, kā viņa draugi saņo somas tālam ceļam,” teicis kāds Zuikas likteņa biedrs.

Ceļi tāli, likumoti, nu atkal atveduši maestro uz Tēvzemi. „Viņš visiem spēkiem daudzinajis dzimto dziesmu un tautasdziesmu svešumā, no tāienes sējis patriotisma sēklu atjaunotajā Latvijā. Un atklājis: vienīgi atdodtais paliek.” (Arnolds Klotiņš).

Sirsnīgākais paldies ar tautasdziesmu no mana (R. Z.) lakstīgalas pūra par nacionālās pašapziņas un pašcieņas gara celšanu mūsu jaunatnē.

Arnoldam Klotiņam

*Man pieder tēvu zeme
Ar visiem lidumiem:
Man pašam kungam būt,
Man pašam arājam.*

Ivaram Cinkusam

*Brīnums tavu brīnumiņu
Kas ar ciema meitiņām:
Kad es ņēmu, tad nenāca,
Kad neņēmu, tad raudāja.*

Paulam Dambim

*Bēdu manu lielu bēdu,
Es par bēdu nebēdāju:
Liku bēdu zem akmeņa,
Pāri gāju dziedādams.*

Romānam Vanagam

*Lai biju nagi, kam bij nagi,
Vanagam asi nagi:
Tas noķēra cielaviņu
Vidū gaisa lidojot.*

Edgaram Račevskim

*Tai kalnā rudzus sēju,
Tai stādīju ozoliņus;
Skrien bitīte, rudzi zied,
Pats staigāju dziedādams.*

Guntim Gailītim

*Lai gul' miegu, kas gul' miegu,
Lai gul' miegu raudādams;
Lai dar' darbu, kas dar' darbu,
Lai dar' darbu dziedādams.*

Oļģertam Grāvītim

*Kalnā kāpu lūkoties,
Kas ar manu tēvu zemi:
Vai ar krievi vai vācieši,
Vai tie mani bāleliņi?*

Jānim Mežakam

*Skaista mana tēvu zeme
Par visām zemītēm:
Zelta druvas, zaļi meži,
Zili jūrās ūdentiņi.*

Jānim Zirnim

*Kas spīdēja, kas vizēja
Pašā Jāņu vakarā:
Jāņu tēvs savas meitas
Sudrabā kaldināja.*

Mārai Mellēnai

*Es savos bāliņos
Skanēdama vien staigāju:
Skan zīlītes, skan krellītes,
Skan vizuļu vainadziņš.*

Ligītai Sarkanei

*Lakstīgala kroni pina
Manā rožu dārziņā;
Ne man miega, ne darbiņa,
Lakstīgalu klausoties.*

*Roberts Zuika
2013. 8. 10. jūlijs*



Andrejs Jansons.

„Jāzepa Vītola „Kalējs” ir sarežģīta dziesma, ko maestro Roberts Zuika nodiriģēja precīzi, niansēti,

iedvesmojoši. Vispār domāju, ka Roberts Zuika ir pelnījis vietu Ginesa rekordu grāmatā – varbūt kādam no Dziesmu svētku rīkotājiem tas ienāks prātā. Arī tas, kā Zuika atklāšanas koncertā nodiriģēja Latvijas himnu, ir ievēribas cienīgi.”

Andrejs Jansons līdz ar maestro Zuiku bija vienīgie lielā korķa virsdiriģenti no ārzemju latviešu

mūziķu vidus. Andrejs diriģēja „Ligo saule vakarā” un Bruno Skultes „Ganiņš biju”, un kantāti „Dziesmu vairōgs” Dziesmu svētku nobeiguma koncertā. Pirms tam, 3. jūlijā, viņa vadītais Ņujorkas latviešu koris kopā ar Dobeles korķiem sniedza koncertu Rīgas Latviešu biedrības namā (lasiet *Laika* Nr. 26).

„Bruno Skultes daiļradi kopā ar Ņujorkas kori joprojām cenšamies celt gaismā cik spēdami. Šis trimdā iecienītais komponists ir pelnījis, lai viņa mūzika skanētu ne vien Latvijā, bet arī pasaulē.”

A. Jansona liels nopelns ir tas, ka godā celta kogle. Iespaidīgajā

koncertā, kurā skanēja 420 kokles, piedalījās arī viņa lolojums – Ņujorkas koklētāji.

Ņujorkas koris un koklētāji pošas uz Dziesmu svētkiem Hamiltonā, Andrejs Jansons ir gatavs turpināt savu darbu Latvijā – ne vien ar korķiem, bet arī sniedzot mūzikas meistarklases skolāsbērniem Latvijas lauku skolās kopā ar jauniešu pūtēju kvintetu no Latvijas Mūzikas akadēmijas.

Uz jautājumu par spilgtāko iespaidu šajos svētkos maestro nešaubīgi atbildēja – korķa korķi. Un koris *Sōla* ar jauno, talantīgo diriģentu Kasparu Ādamsonu.

„Latvieši pasaulē – mūzejs un pētniecības centrs” (LaPa) – gada pilnsapulce jeb nākamais solis ceļā no idejas pie darbiem

Senā ķīniešu parunā teikts, ka ikviens tāls ceļojums sākas ar pirmo soli. „Mūzejs un pētniecības centrs – Latvieši pasaulē” (LaPa) pirms dažiem gadiem bija tikai ideja, bet pēc dažu gadu darbības „Latvieši pasaulē” ir ietverts Latvijas Valsts stratēģiskā plāna kultūras nozarē Latvijai svarīgo mūzeju un institūciju skaitā, un šī gada 1. jūlijā notikusi pilnsapulce Mākslas mūzeja „Rīgas Birža” konferenču telpās pulcēja ap 30 biedru un atbalstītāju, lai atskatītos uz paveikto un pārrunātu turpmāk darāmo. Tāpēc šobrīd gribam īsi iepazīstināt ar tiem darbiem, kas pagājušā gadā izdarīti un tuvākā nākotnē plānoti un labi parāda, kā LaPa no idejas kļūst par darbiem mūzeju ar saviem darbiniekiem, eksponātiem un mājvietu.

„Latvieši pasaulē” mērķis ir izstāstīt Latvijas izceļošanas un emigrācijas stāstu tā, lai tas uzrunātu cilvēku prātus un sirdis kā Latvijā, tā arī ārpus mūsu valsts, sasaucoties ar citu valstu un tautu migrācijas stāstiem un mūzejiem. Deviņdesmito gadu sākumā ārpus Latvijas dzīvoja ap 200 000 cilvēku, kuŗu izcelsme saistīta ar Latviju un kuŗiem pēdējos desmit gados pievienojušies vēl vismaz tikpat cilvēku, – latviešu pēdas pasaulē ir arī pēdas latviešu kopīgajā vēsturē. LaPa lielais mērķis ir dzīvs un



Kopsapulces dalībnieki

aktīvs ārzemju latviešu centrs Latvijā.

Pirmajā jūlijā notikušajā kopsapulcē LaPa valdes priekšsēde Maija Hinkle klātesošos iepazīstināja ar pēdējos deviņos mēnešos paveikto. Svarīgākie notikumi šīnī laika sprīdī bija Marianas Auliciemas turneja pa Austrālijas galvenām latviešu kopienām, darbs ar *Rīga 2014* izstādi „Latvieša koferis”, trešā ekspedīcija uz Brazīliju un topošā filma par latviešu kolonijām Brazīlijā, pētniecības ekspedīcija uz Viskonsinas „veclatviešu” kolonijām, ceļojošās LaPa izstādes,

2013. gada LaPa kalendāra izplatīšana, sarunas par mājvietas piedāvājumu Cēsīs. Veikti arī jauno projektu priekšdarbi – Dziesmu svētku stends Vērmanes dārzā, kas iesāk projektu par dziesmu svētku tradīciju ārpus Latvijas un bērnu žurnāla *Mazputniņš* projektu, notiek gatavošanās izstāžu turnejai pa ASV un Kanadu, kas iecerēta novembrī. Detalizētāku informāciju par topošā mūzeja notikumiem var atrast LaPa divos apkārtrakstos un mājaslapā www.lapamuzejs.lv. Turpinās arī „Latvieši pasaulē” krājuma pilnveidošana, vācot un

apstrādājot priekšmetus un stāstus, tādējādi sākot aizpildīt mūzeja ekspozīcijas saturu. LaPas krājumā pašlaik ir pāri par 700 priekšmetu. Daudzi priekšmeti tika iegūti ekspedīcijās uz Sao Paulo un kolonijām „Vārpa” un „Palma” Brazīlijā. Joprojām pienāk arī dāvināti priekšmeti, piemēram, Viļņa Vilpa saraksts ar priekšmetiem, kas paņemti līdzī, un Latvijas zeme, Franka Gordona līdzpaņemtā Raiņa luga „Jāzeps un viņa brāļi”, kaŗavīra kantīnīte, pūra lāde, kas darināta Austrālijā, *Dziesmu Svētku Vadoņi* u.c.

Noteikti jāpiemin arī izstādes, kuŗas gan sagatavotas iepriekš, tomēr ceļu pie skatītājiem turpināja arī pagājušā mūzeja darbības gadā. LaPa veidotā izstāde „Latvieša stāja svešumā” (LSS) angļu valodā, kuŗu sponsorēja Ārlietu ministrija un PBLA, pašlaik ceļo pa Latvijas Republikas vēstniecībām pasaulē kopā ar Tukuma mūzeja izveidoto izstādi „Vēstules uz bērza tāss”. LSS tika atklāta Rīgā, Nacionālā archīva direkcijas telpās, un ir apskatāma skatlogos; pēc tam šī izstāde ceļoja uz Otavu, Toronto un Montreālu. Izstāde „Bēgļu ceļi: stāsti un priekšmeti” bija apskatāma Latvijas Universitātes mūzeja telpās 2012. gadā no marta līdz maijam; tā tur tika atvērta starptautiskās konferences *Oral History: Dialog with Society* ietvaros. 2013. gada februārī izstāde ceļoja uz Tukuma mūzeju, kur to papildināja Tukuma novada ārzemju latviešu eksponāti, ieskaitot rotkaļa Saša Pariņa darbus un Mārtiņa Krūmiņa gleznas. LaPa labprāt izvietotu izstādi arī citos novadmūzejos, ja kādam no tiem būtu interese. Timekļa izstāde „Latviešu pēdas pasaulē”, www.pedas.lapamuzejs.lv joprojām ir pieejama latviešu un angļu valodā, un cilvēki to aizvien vēl apmeklē.

(Turpinājums 17. lpp.)

Pertas latviešu mākslinieki ieradušies Latvijā



Līdz ar daudzveidīgām kultūras dzīves norisēm Latvijā šovasar uz Tēvzemi atceļojusi arī deviņu Austrālijas latviešu mākslinieku izstāde „Jauns vienādojums 8+1”. Tā skatāma Talsu novada mūzejā un Madonas Novadpētniecības un mākslas mūzejā.

„Austrālijā attālumi starp pilsetām dažbrīd ir milzīgi, Latvijas iedzīvotājam neapverami. Visnotaļāk no citiem biežāk apdzīvotiem latviešu centriem – Melburnas, Sidnejas, Adelaides atrodas

Perta, Rietumaustrālijas provinces galvaspilsēta. Pertas latviešu mākslinieki, tēlnieka Māŗa Raudziņa mudināti un iedvesmoti, šovasar uz savu tēvu dzimteni atved savu darbu izstādi.

Tiesa gan, tā mākslinieku paau-dze, kuŗa savas radošās gaitas bija sākusi dzimtenē vai vismaz skolojusies Latvijas Mākslas akadēmijā pēdējos gados pirms izceļošanas, nemēģināja iekļauties svešās zemes kultūrā. Viņi – vismaz liela daļa – visiem spēkiem turējās pie

dzimtenē iegūtā garīgā mantojuma, orientējās uz lokālo latviešu sabiedrību un savā radošajā darbībā labprātāk turpināja reiz iesāktos motīvus un nodevās atmiņām par zaudēto tēvzemi.

Taču cilvēks, tostarp mākslinieks, nevar pastāvēt viens. Viņam nepieciešama sabiedrība. Tas, kā šķiet, 21. gadsimtā atkal liek atgriezties pie kopienas, pie tautas. Viņš meklē cietu pamatu zem kājām, un tā, kā izrādās, ir savas nacionālītātes apzināšanās. Cilvē-



Jaunpiebalgas „Tirumjānēnos” pie māsiņas Dzintras Vilks mājas. No kreisās: Pēteris, Maija, Guntis Plūmiņš, Laura Plūmiņa, Selga

kam ir jāzina, no kurienes viņš cēlies. Tāpēc jaunāku ģenerāciju mākslinieku daiļradē tiešāk vai netiešāk parādās nacionālais aspekts. Viņiem ir nepieciešams kaut vai virtuāli sajūst savu pirmdzimteni, to zemi, kur viņu senči dzīvuši savas saknes. Viņi jūt piederību arī Latvijai, tāpēc ir nepieciešama šāda izstāde, kas, pārvarējusi attālumus un citus šķēršļus, ceļo uz Kurzemi un Vidzemi.”

Tā pašu mākslinieku veidotās grāmatīņas ceļavārdos raksta mūsu laikrakstu mākslas apskatnieks Māris Brancis. Kādā no turpmākajiem numuriem publicēsim arī viņa recenziju.

Cienu dienās Latvijā satiku mākslinieci **Selgu Ešotu**, kas uz Tēvzemi atbraukusi otru reizi. Pirmā reize bijusi pirms 23 gadiem kopā ar mammu Annu,

rosīgu Pertas nodaļas Daugavas vanadzi. Viņai var pateikties, ka Selgas latviešu valoda rit raiti un interese par Latviju ir dzīva un patiesa. Latvijā Selga ciemojās pie savām māsiņām – tekstilmākslinieces Dzintras Vilks un filoloģijas profesores Maijas Baltiņas. „Mani sajūsmīna Latvijas daba un cilvēki, Dziesmu svētki. Esmu sajūsmīnāta, dzirdot, kā dzied latviešu koŗi. Neaizmirstami bija iespaidi, ko guvu atjaunotās Jaunpiebalgas baznīcas 1140 gadu svinībās.”

Selga šai mākslinieku izstādē pārstāv t. s. *lirisko stīgu* – viņa glezno klusās dabas, krāsainā oforta tehnikā ataino savus ceļojumu iespaidus. Nu noteikti taps jauni darbi, jo Selga kopā ar savu ceļabiedru un draugu pēc Latvijas apciemojuma devās pāri Baltijas jūrai uz Zviedriju.

L. K.

NOVADU ZIŅAS

Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīcai – 140

Tē nu tā ir – balta un grezna kā ligava – Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīca, piedaloties arī daudziem mūsu lasītājiem un pulkam ārzemju latviešu, par ziedotāju nau- du restaurēta un saposta.

12. jūlijā notika plašas svinības par godu restaurācijas pabeigšanai un dievnama 140. gadadienai. Bija ieradies Valsts prezidents Andris Bērziņš, ģenerālsponsors Pēteris Avens no Maskavas, daudz viesu. Atkal skanēja 1914. gadā būvētās un te uzstādītās vācu firmas G. F. Šteinmeijers ērģeles. Skaisto svinību rīkotāji – Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīcas atbalsta fonds, ko vada LR Zinātņu akadēmijas viceprezidents, savulaik šīs baznīcas mācītāja Edgara Jundža dēls Tālavis Jundzis kopā ar dzīvesbiedri Jautrīti, Jaunpiebalgas novada dome ar tās priekšsēdi Laimi Šavēju priekšgalā un jaunpiebaldzēni, kas nav zēlojuši ne laiku, ne savu brīvprātīgo darbu, var būt patiesi gandarīti.

Laika posmā no 2009. gada līdz šā - 2013. gada jūlijam ir paveikts neticami liels darbs. Darbs, kuŗa jēga un nozīme nav mērijama ar pasaulīgu, prāgmātisku mērāuklu. Darbs, kas devis nenovērtējamu pienesumu Latvijas kultūrā un vēsturiskās pašapziņas izpratnē un vairošanā. Žēl, ka archibīskapa Jāņa Vanaga uzrunas vārdu virknējumā tas tā neizskanēja. Un žēl, ka pacilātājiem svētku viesiem bija jānoklausās tik daudz triviālu sacījumu un salīdzinājumu no baznīcas pirmās personas.

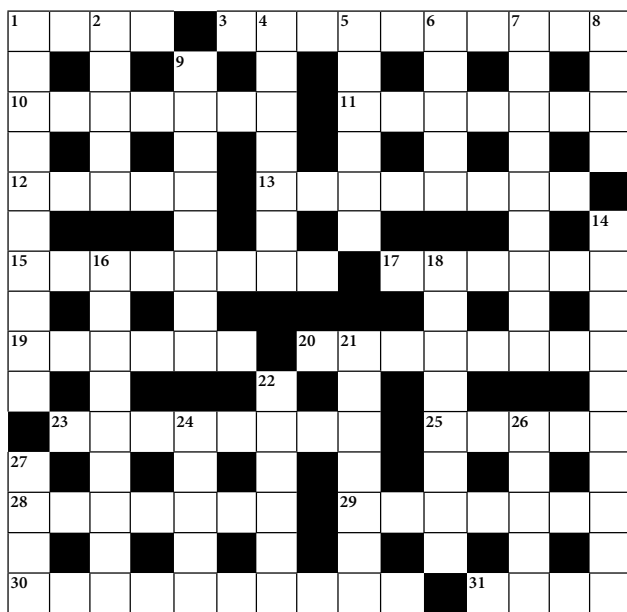
Svinīgajā brīdī pie Kārļa Zāles veidotā pieminekļa Pirmā pasaules kara un Brīvības cīņās (1914.-1920. g.) kritušajiem draudzes lo-



cekļiem runāja ģenerālsponsors, novadnieks Pēteris Avens. Viņš atbalsta fondam ziedojis 115 tūkstošus latu. P. Avena dzimtas saknes sniedzas Jaunpiebalgas novadā vismaz kopš 18. gadsimta. Vectēvs Jēkabs ticis iesaukts cara armijā un dienējis latviešu pulkā. Pēc

revolūcijas palicis Krievijā, kur 1927. gadā piedzimis Pēteris Avens, savulaik PSRS Zinātņu akadēmijas akadēmiķis Oļegs Avens. Jēkabu Avenu, latviešu strēlnieku, nošāva 1937. gadā, viņš apglabāts pie Magadanā. Avenu ģimene cenšas uzturēt saikni ar Latviju.

KRUSTVĀRDU MĪKLA Sastādījis Jānis Reveliņš



Līmeniski. 1. Latviešu dzejnieks, filozofs (1923-2006). 3. Misticisma paveids, kas saistīts ar pēcnāves dzīvi. 10. Prozas grāmatas „Dzīves svinēšana” autore. 11. Bostonas simfoniskā orķestra jaunais galvenais diriģents. 12. Daugavpili dzimis pasaules slavenais gleznotājs (1903-1970). 13. Līdzekļi, ko pēc likuma pienākas maksāt kādai personai sakarā ar ģimenes attiecībām. 15. Latviešu strēlnieku komandieris,

vēlāk (1918-1919) pirmais Padomju Krievijas bruņoto spēku virspavēlnieks. 17. Vēstī. 19. Sens kaujas ierocis. 20. Garīdznieki, kas vada draudzi. 23. Slavenākais latviešu ainavu gleznotājs (1872-1945). 25. Viena no dzejas mūzām sengrieķu mitoloģijā. 28. Daudzgadīgs sūreņu dzimtas lakstaugs. 29. Logsegas. 30. Atrasties cieši līdzās kam. 31. Kamiēļu dzimtas dzīvnieks.

Stateniski. 1. Latvijas pirmais

ārlietu ministrs. 2. Klepot. 4. Līdzieni; lēzeni. 5. Dzīvnieks – pasaku varonis. 6. Holandē vispopulārākais zieds. 7. Olimpiadas dalībnieks. 8. Žavē. 9. Neparastas, ļoti retas parādības. 14. Sena imperija (tagad Irakas teritorijā). 16. Apkārtaksts. 18. Lūgšana. 21. Nerātne. 22. Nest ko smagu. 24. Materiāls. 26. Ventas pieteka. 27. Dīglis.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 26) atrisinājums

Līmeniski. 7. Kapsulas. 8. Peliķāns. 10. Smirna. 11. Azūrs. 13. Bekars. 14. Tīne. 15. Sēre. 16. Krasas. 18. Sniegs. 20. Anita. 23. Paks. 25. Olga. 27. Zaķis. 28. Komētas. 29. Atoss. 30. Kalts. 33. Laterna. 34. Alods. 36. Segs. 37. Sils. 38. Penss. 40. Slīpas. 43. Sasist. 45. Tons. 47. Stop! 48. Saikļi. 49. Somas. 50. Alises. 51. Austrumi. 52. Kartings.

Stateniski. 1. Spurts. 2. Mulats. 3. Asīze. 4. Spars. 5. Zilbes. 6. Kārkli. 7. Kamerūna. 9. Sprigans. 11. Anta. 12. Sēna. 17. Aras. 19. Nuga. 21. Nometne. 22. Teteris. 23. Pikts. 24. Skola. 25. Oostas. 26. Atols. 31. Amalgama. 32. Sena. 34. Alva. 35. Dreslers. 38. Pāns. 39. Sets. 41. Pikaso. 42. Stiprs. 43. Sparta. 44. Stirna. 46. Solis. 47. Sauka.

Uzziņai:

Jaunpiebalgas Svētā Toma baznīca ir Valsts nozīmes kultūras piemineklis. Tā celta 1801. – 1804. gadā, bet pārbūvēta un paplašināta 1871.-1873. gadā pēc pazīstamā architekta Matiasa fon Holsta (1839 – 1905) projekta. Baznīca lepojas ar vācu firmas „G. F. Šteinmeijers” 1914. gadā uzstādītajām ērģelēm, kā ar ozolkoka grieztu altāri un kanceli, lielajām lustrām. Tā ir ne tikai viena no lielākajām un skaistākajām luterāņu lauku baznīcām, bet arī retajām, kuŗa saglabājusies gandrīz nemainīta sākotnējā veidolā. XIX gs. beigās baznīcā ērģeļu spēles mākslā vingrināties komponists Emīls Dārziņš.

Šai svinīgajā brīdī LR Zinātņu akadēmijas prezidents prof. Ojārs Spārītis Pēterim Avenam pasniedza LR ZA Goda mecenāta diplomu, jo Avens atbalstījis Latvijas zinātņi ar ievērojamu finansiālu ieguldījumu.

Tovakar spēlēja Nacionālo bruņoto spēku orķestris, dziedāja vīru koris „Tēvzemē”, sieviešu koris

„Sapnis”, kamerkoris „Muklājs”, Latvijas Universitātes absolventu koris „Jubilatē”, Jaunpiebalgas jauktais koris. Viesi mīlojās pie Jaunpiebalgas sievu pašu klātajiem galdiem, valdīja prieks, pacilātība un lepnums.

Jaunpiebalgas svētkos priecājās

Ligita Kovtuna
(Lasiet arī 17. lpp.)

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavpils domē 10. jūlijā godināja pilsētas XXV Vispārējo latviešu Dziesmu un XV Deju svētku dalībniekus. Domes priekšsēdis Jānis Lāčplēsis un viņa pirmais vietnieks apsveica 29 pašdarbības kopu 562 dalībniekus. „Koŗu kaŗos” Rīgā Daugavpils vīru koris „Forte” sīvā konkurencē izcīnīja 2.vietu un ieguva ceļazīmi uz 2014. gada Pasaules koŗu olimpiādu Rīgā. Koŗa mākslinieciskais vadītājs Jevģenijs Ustinskovs bija arī XXV Vispārējo Dziesmu svētku virsdiriģents. Savukārt vidējās paaudzes deju kopa „Saime” konkursa finālā ieguva 3.vietu.

Mārtiņa fonda psiholoģiskās rehabilitācijas centrā „Dūjas” (patrons Mārtiņš Rītiņš) Kalna pagastā no 1. līdz 9.jūlijam notika vasaras nometne „Mēs esam kopā” bērniem ar īpašām vajadzībām un viņu vecākiem. Saulainais laiks, interesantās nodarbības ar dabas materiāliem un sportiskās aktivitātes ļāva aizmirst ilgstošo ārstēšanos slimnīcā un nogurdinošo ikdienas vienveidību.

Zasas vidusskolā 10 dienas notika Mūzizglītības programmas Comenius apakšprogrammas „Reģionālās partnerības” projekta Cross border cooperation between regions in Latvia and Romania laikā rīkotā „Vasaras akadēmija”. Skolēni devās arī ekskursijā uz Rīgu un apmeklēja Latvijas Kaŗa mūzeju, kur uzzināja, ka Brīvības piemineklis tapis par visas tautas ziedotiem līdzekļiem. Bērns iepazīstināja ar lidostu „Rīga”, kur parasti tiek sagaidīti Comenius programmas ārzemju partneri. Daŗs lauku bērns atzina, ka pirmo reizi bijis Rīgā.

Latvijas 44 profesionālās izglītības iestādes līdz 15.augustam uzņems 3000 jaunieŗu (17 – 25 g.v.) Eiropas Sociālā fonda (ESF) finansiāli atbalstītās profesionālās izglītības programmās 78 profesijās, lai tie 1 – 1,5 mācību gadu laikā varētu apģūt Latvijas tautsaimniecībai noderīgu arodu. Mācības un dzīvoŗana skolas dienesta viesnīcā ir bez maksas. Atkarībā no sekmju līmeņa būs iespējams saņemt stipendiju līdz 80 latu.

Jēkabpils Reģionālajā slimnīcā 11.jūlijā, klātesot Veselības ministrei Ingridai Circenei, atklāja slimnīcas jaunuzceltu piebūvi, kur izvietota infekcijas nodaļa un dienas stacionārs. Būvniecība izmaksāja 1 619 870 latus, kas ir finansiāls no Eiropas Reģionālā attīstības fonda, valsts un Jēkabpils pilsētas budŗeta.

Staburaga pagasta Vīgantes parkā no 20. līdz 21. jūlijam noris Latvijas bīskopju gada lielākais notikums „Bīskopju vasara 2013”. Tiks sveikti bīskopības kursu absolventi, notiks pīeredzes apmaiņa, iepazīŗšanās ar jaunāko dravu inventāru, līdzekļiem cīņai pret biŗu saimju slimībām. Tiks noteikts raŗīgākais bitenieks un kvalitatīvākais ziedu medus.

Viesītē 3. augustā Pilsētas svētku laikā atklās „Zaļo tirģu”, kuŗa izveidē finansiāls piesaistīts no Latvijas-Lietuvas pārobeŗu sadarbības programmas projekta „Vietģejo produktu attīstība Vidus-baltijā”. Būvdarbus veic vietģjie uzģēmģji. Uzstātģ trģs nojumes ar galdiem, ierģkos ūdensapgādi, elektrģbu, apģaisģojģmu un stāvģlaukģmu tirdzniecģbai no automaŗģnģm. Lielģs tirģus dienas notģks katra mģneŗa otrģjā ceturtdienģ un ceturģtajģ sestģdienģ. Arģ ikdienģ savģ produkcģju tur varģs tirģot mģjģraŗģtģji no lauku saimniecģbģm, amatģnieki un rokģdarģniecģes.

Jēkabpili notģka Sporta veterģnu savienģbas 50.sporta spēles, kuŗģs pulcģjģs aktģvģkie Latvģjas un ārģvalstu vecģmeistģri. Notģka sacensģbas vieģlatlētikģ un bumbu spēles. Koknesē Likteņģdģrģzģ tģka atklģts piemiņas akmens represģjģs cģtuŗģjiem sportģstģiem. Sacensģbu jubileģjģ svētku koncertu snģedza pģlsģtas XXV Vispārģjo latvieŗu Dzģesģmu un XV Deju svētku dalģbģnieki.

Īsziņas sagatavoģusi **Valģja Berkģna**

„Latvieši pasaulē – muzejs un pētniecības centrs” (LaPa) – gada pilnsapulce jeb nākamais solis ceļā no idejas pie darbiem

(Turpināts no 15. lpp.)

Ints Dzelzgalvis klātesošos iepazīstināja ar muzeja izdevumiem un ienākumiem, izraisot dzīvas diskusijas, jo šobrīd muzeja izmaksas ievērojami pārsniedz ienākumus un naudas trūkums manāmi kavē straujāku turpmāko attīstību.

Pilnsapulcē tika pārvēlēti divi jauni valdes locekļi – ievēlēja LaPa Rīgas biroja vadītāju Mariannu Auliciemu un biroja darbinieku Juri Zalānu, jo Maijai Hinklei un Intam Dzelzgalvim beidzās ievēlēšanas termiņš.

Klātesošie ar lielu interesi uz klausīja arī Maijas Hinkles, Ju

Zalāna un Mariannas Aulicemas stāstu par nākamā gada plāniem, kad iecerēti vairāki vērienīgi un interesanti projekti. Jau vairāk nekā gadu LaPa darbinieki strādā ar izstādi „Latvieša kofēris”, kas tiks atklāta 2014. gada 30. aprīlī „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta” svinību ietvaros. Izstādes centrā būs priekšmeti, kas atklās izceļošanas stāstus ar savu īpašnieku atmiņu, vēsturisku fotografiju, video un audio materiālu, datorgrafikas un animācijas palīdzību. Izstāde tiks eksponēta Valsts drošības komitejas ēkā Stabu un Brīvības ielas stūrī, Rīgā, t.s. stūra mājā. Ēkā

būs kopumā sešas tematiskas ekspozīcijas, ko veidos Latvijas Okupācijas muzejs, „Latvieši pasaulē” un citas organizācijas. Ar šī gada Dziesmu un deju svētkiem Rīgā LaPa uzsāk jaunu, lielu projektu par dziesmu svētku kustību ārpus Latvijas. Dziesmu svētku atmiņu un relikviju vākšana tiek sāta LaPa informācijas stendā svētku amatnieku tirdziņā Vērmanes dārzā. Savāktos materiālus plānots izdot grāmatā „Dziesma trimdā”.

LaPa darbinieki ir sākuši strādāt ar ceļojošu, interaktīvu izstādi un mājaslapu *Mazputniņš zēniem un meitenēm visā pasaulē*,

kas stāstīs par žurnāla tapšanas un attīstības vēsturi un piedāvās skolas vecuma bērniem un pedagogiem aizrāvīgu informāciju, stāstus un uzdevumus, kas savulaik tika publicēti žurnālā *Mazputniņš*. Savukārt mājaslapa žurnālos *Mazputniņš* atlasīto saturu padarīs mūsdienīgu, pārveidojot to datorspēlēs, izdrukājamos uzdevumos un materiālos un šādi stāstot par Latviju un veicinot latviešu valodas apguvi latviešu bērniem ārpus Latvijas. Projekta rezultāti būs jebkuŗam brīvi pieejami mājaslapā, bet izstāde ceļos pa latviešu centriem pasaulē un Latvijas skolām.

Klātesošie varēja tikai pabrīnīties, kā ar tik ierobežotiem cilvēkresursiem un fināncēm, kādas tās ir šobrīd, ir paveikt tik daudz un drīzākajā laikā darāmā ir vēl vairāk. Katrā ziņā jau tagad ir skaidrs, ka LaPa sevi ir pierādījusi par nopietnu pētniecības centru ar lieliem plāniem un plašu darbības lauku. Ir skaidrs arī – lai šie plāni īstenotos, ir nepieciešams aktīvāks biedru ieguldījums un plašāks sabiedrības atbalsts. Latvijā ir jābūt tādai vietai, kas citiem parāda, ka ar latviešu pēdām pasaulē mēs varam patiešām būt lepnī!

Sagatavojušas

Baiba Bela, Maija Hinkle

Mans stāsts par Jaunpiebalgas baznīcu

Režisore **Dace Micāne Zālite**

Jau kopš studiju laikiem man vasaras galvenais ceļojums bija brauciens pie krusttēva uz Jaunpiebalgu. Šis puses dabas daļums un latviskā ainava radīja īpašu dvēseles stāvokli, to izjutu, būdama Jaunpiebalgā. Labi zinām, ka Piebalga var lepoties ar dižiem gariem un māksliniekiem – Kārli Skalbi, Jāni Poruku, gleznotāju Kārli Miesnieku un komponistu Emīlu Dārziņu. Kultūrvēstures karte šajā novadā ir bagāta, tas arī liecina par vietējo cilvēku gaišumu no paaudzes paaudzē. Nav brīnums, ka tik stalta un grezna baznīca celta pirms 140 gadiem, iezīmējot garīgo vertikāli starp Jaunpiebalgas pauguriem. Tapat blakus Viņķu kalns, kas bija iedvesmas avots gleznotājam Kārlim Miesniekam.



Tālav Jundzis



Dace Micāne Zālite

garīgās mūzikas koncertos Jaunpiebalgā mūzicēja latviešu klasiskās un koŗa mūzikas izcilības, Doma zēnu koris, Vidzemes ka-

kus mūzikai, bet, ieskanoties Emīla Dārziņa „Melancholiskajam valsim”, klausītāji senajā dievnamā izjuta to īpašo pārdzi-

piebalgas mākslas skolā mācījās audzēkņi, kuŗu vecāki jau strādāja Īrijā vai Anglijā un kuŗus pieskatīja vecmāmiņas. Kopīgi ar māsu nolēmām – mēs visi varam tieši ar saviem darbiem paveikt ko derīgu Latvijai, un to mēs mācām saviem skolēniem. Pierādīt bērniem, ka latvieši Latvijā un Amerikā var vienoties kopīgam mērķim. Toreiz bija barga ziema, bērni citīgi, bieži vien kājām soļoja uz savu skolu, un ceļš vijās turpat garām baznīcai. Un jaunie Jaunpiebalgas mākslinieki zināja, ka viņu darbi ceļos uz Konektikutu Amerikā.

Pavasari zīmējumu paka atceļoja uz Konektikutas Latviešu skolu, un, to atveŗot, šķīta, pati Jaunpiebalga, pati mīļā Latvija iestaigā Mančesteras baznīcas draudzes zālē. Mums pretim vērsās ainavas, klusās dabas, ziedi – bezgala skaisti Jaunpiebalgas bērnu mākslas skolas darbi. Skolas saime un vecāki klāja galdus, aicinājām amerikāņu draugus, mākslas mīļotājus un atsūtītos darbus izsolījām. Pirms mākslas

na kristībās. Saslēdzās kopā labā griba, dāsnums, Latvijas mīlestība un izpratne par to, cik svarīga ir katrā Latvijas vietā pašu veidota un turēta garīgā vertikāle. Mūsu abu skolu gadījumā – tās bija baznīcas durvis.

Pēc svētku svinībām Jaunpiebalgā atkal ir apliecinoša un darbīga noskaņa, māte Latvija no mums katrā gaida darbus, labu gribu, spēju ziedot. Ziedošana nav tikai naudas izteiksmē, ziedošana ir katra cilvēka labs un godīgs darbs, tas ir mūsu tautas vienotības spēks. Mums tas bija divu skolu kopdarbs, katras savā pasaules malā. Skolēni un akcijas atbalstītāji ar jauno mākslinieku gleznu starpniecību atstāja savu devumu, palīdzēja celt un atjaunot mūsu kultūras vērtības, un es ticu, ka viņiem „Melancholiskais valsis” ir īpaši ierakstīts jaunajās sirdīs.

Katram ir savs stāsts par Jaunpiebalgas baznīcu, bet, kad svētku dienā dzirdēju tornī zvānu zvanām dievkalpojuma laikā, man atmiņā atausa draudzes



Piemīņas ozoliņu stāda: Valsts prezidents Andris Bērziņš un mecenāts Pjotrs Avens

Pēc gadiem, atsaucoties uz Pēteru Micānu aicinājumu, sāku režisēt un veidot E. Dārziņa ikgadējos garīgās mūzikas koncertus Jaunpiebalgas Sv. Toma baznīcā, lai Latvijas kultūras mantojumu – klasisko mūziku un mākslu – tuvinātu laukiem. 1999. gada 25. septembrī notika pirmais – „Saulrieta garīgās mūzikas koncerts”, kuŗa labdarības akcijā ziedotie līdzekļi tika izlietoti baznīcas un ērģeļu restaurācijai. Lidz 2002. gadam četras

merorķestris, izcili instrumentālisti. Tika atskaņota Juŗa Kulakova „Mateja pasija”, Juŗa Karlsona speciāli komponēts skaņdarbs „Vakara lūgšana” (ērģelniece Vita Kalnciema). Emīla Dārziņa 125 gadu jubilejā plašāku ieskatu par komponista daiļradi sniedza Jāzeps Vitola Mūzikas akadēmijas profesors Oļģerts Grāvitis. Šajos koncertos bija cieša sadarbība ar E. Dārziņa Jāņaskolas mūzeju. Un senās baznīcas velves laika griezu deldētā namā radīja svēt-

vojumu, kas rodas, kad mūziku klausāmie dievnama velvēs. Vēlākos gados garīgās mūzikas koncertos uzstājās galvenokārt vietējie ļaudis – no mūzikas skolas un citi mūziķi.

Kad jau dzīvoju ASV un Konektikutā vadīju Latviešu skolu, no savas māsas Sandras Strēles uzzināju, ka nodibināts Sv. Toma baznīcas atbalsta fonds. Tas bija laiks pirms pieciem gadiem, kad krīze un depresija skāra arī Latviju. Sandras vadītājā Jaun-



Sv. Toma baznīca bija baznīcēnu pilna

akcijas bija koncerts, atskaņojām Emīla Dārziņa „Melancholisko valsī” ieskaņojumā, un uz mōberta zāles priekšā blakus māla vāzē plaukstošam jasmīnzaram atradās komponista portets. Kamēr gleznu izsole pieņēmas spēkā, atnācējiem un ziedotājiem mums bija konkrēta ziņa – par savāktu naudu tiks restaurētas baznīcas ozolkoka durvis, un varbūt pēc gadiem šie jaunie mākslinieki ies pa šīm baznīcas durvīm savā kāzu dienā vai bēr-

darbinieces Elziņas teiktais, kad, rīkojot garīgās mūzikas koncertus, viņa atminējās vēl nesenus notikumus: **„Kad bija Baltijas ceļš un visi bija sadevušies rokās, pakalnos dega uguns kuri, tad es uzkāpu baznīcas tornī un zvānu zvanu, lai ļaudis dzird, kā Brīvība nāk!”**

Vēlu Jaunpiebalgas baznīcai un tās ļaudīm jaunus garīgus apvāršņus, kalpot apkārtnes ļaudīm par garīgo vertikāli ticībā un mūzikā!

ADVOKĀTS
PĒTERIS JURJĀNS

Kārtoju nekustamo īpašumu atgūšanas,
pārdošanas un dāvinājuma jautājumus Latvijā,
kā arī mantojuma jautājumus.

ASV

38021 Euclid Avenue
Willoughby, OH 44094
Tel.: (440) 951-6665
Fakss: (440) 951-4797
jurjans@prodigy.net

LATVIJĀ

„Jaunvēji”, Salas pagasts,
Babītes novads LV-2105
Mob. tel.: (371) 29496870
jurjans@apollo.lv

Lūdzu ievērot, ka mantiniekiem Latvijā ir jāpiesakās viena gada laikā.



LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārceļšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• **Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)**



Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com



Apsveicam jauno bakalauru!



Kristofers A. Kalnmals ieguvis bakalaura gradu ķīmijā ar *summa cum laude* – augstāko izcilību – Iļinojas Tehnoloģijas institūtā. Viņš saņēmis pilnu stipendiju četru gadu maģistra un doktora grada studijām Stenfordas universitātē Palo Alto, Kalifornijā. Kristofers ir koordinatoris Rūdolfa Kalnmala dēla Andreja pirmdzimtais.

No labās: tēvs, dēls un vectēvs – Rūdolfs, Kristofers, Andrejs Kalnmali

SARĪKOJUMI/ DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081.

Piektdienās 19:00 tiekas latviešu deju grupa. Piektdienās 20:30 notiek koņa dziedātāju tikšanās.

FILADELFIJA (PA)

Vācu biedrības liepu dārziņā, blakus Brīvo Latvju biedrībai (531 N 7th st) **3. augustā** 12:00 notiks otrās Filadelfijas latviešu pensionāru *pikniks* groziņu veidā. Lietus vai karstuma gadījumā sanāksim biedrības telpās. Par groziņu, lūdzu, sazināties ar saimnieci Aidu Bērziņu, tālr.: 610-853-2649. Viesi arvien laipni gaidīti!

ŅUJORKA

Ņujorkas draudzes Katskiļu nometnes šā gada pirmais „MELNĀ LĀČA” labdarības sarīkojums: 1. perioda noslēguma nogalē **20. jūlijā**, sākot ar 18:00, pie Atpūtas nama. Vakarīgas, pašbrūvēts alus, spēlēs *Lugers*, būs mākslas izsole un klusā izsole *Tricky Tray*. Laipni lūdzam, sirsnīgi gaidām uz sabiedrisko vakaru! Info: www.katskilunometne.org

29. jūlijā 18:00 Flašinga bibliotēkas koncertzālē (41-17 Main Street, Flushing Queens) sniegs koncertu mecosoprāns Biruta Grunvalde, koncertpianiste un pavadītāja Šarlote Rosa Zanda, komponists un ģitārists Edmonds Nicodemi. Programmā: *Romantic Movie Music* – dziesmas no skaņu filmām. *R. Rogers The Sound of Music*, *G. Gershwin Porgy and Bess*, *J. Herman Hello Dolly*, dziesma no itaļu filmas *Non Ti Scordar Di Me*, kā arī dziesmas no spaņu filmām. Mākslinieki atskaņos instrumentālu mūziku no pazīstamām filmām. Koncerts solo, duetu un

trio aranžamentā.

Jaunākajā Birutas Grunvaldes CD *Romantic Favorites* ir pārstāvēti komponisti F. Šuberts, K. Sensanss, F. Lists, kā arī L. Delība kompozīcija, kuŗu viņa dzied latviešu valodā, pašas tulkojumā. Koncerta izziņas: 718-661-1200.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle, WA 98125), Info: www.seattletatviancenter.com

Rietumkrasta latviešu izglītības centrs Šeltonā (W 3381 Dayton-Airport Road, Shelton, WA) no **14. jūlija līdz 3. augustam** rīko Kursas vasaras vidusskolas programmu. Pieteikšanās un Info: www.Kursa.org

No **4. līdz 10. augustam** Mežotnes bērnu vasaras nometne. Info: www.mezotne.org, vai sazinoties ar Inesi Graudiņu: inese@mezotne.org

ST. PĒTERSBURGA (FL)

Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg, FL 33713), tālr.: 727-365-7856.

Augusta mēnesī ir paredzēta saiņu savākšana sūtīšanai uz Latviju. Sūtījumus pieņems LASL pārstāve *Sybila Kreslina*. Par saiņu savākšanas datumu un laiku var uzzināt, zvanot uz LASL tālr.: 973-744-6565 vai 973-746-7222, mājas lapa www.lasl.com, e-pasts: info@lasl.com

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving St, Brookline, Ma 02445). **21. jūlijā** 11:00 dievk., 9.sv. pēc Vasarsvētkiem. **28. jūlijā** 11:00 dievk. ar dievg., 10.sv. pēc Vasarsvētkiem. Māc. Jogita Mazura. Info: trimdasdraudze@aol.com

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Svētdienās 9:30 dievk. Pēc dievk. sadrau-

dzība. Trešdienās 19:00 Bībeles stundas. Trešdienās 15:00 – 17:00 un ceturtdienās 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa, tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI). **28. jūlijā** 10:00 dievk. ar dievg. Draudzes māc. Aija Greiema (*Graham*), tālr.: 517-614-4853. Ērģ. Dr. S. Lizlova, L. Upīte un R. Ozoliņš. Info: www.detdraudze.org

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (1927 Riverside Drive, Los Angeles, CA 90039), tālr.: 323-664-9411. **11. augustā** 11:00 dievk. ar dievg., prāv. Kārlis Žols.

• **Džamaikpleinas Trisvienības latv. ev. lut. dr.:** (100 Rockview St, Jamaica Plain, MA 02130). Katru svētdienu 11:00 dievk. ar dievg. Māc. Dr. J. Keggi. Dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 1-617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. **7. 21. jūlijā** 10:00 dievk., **28. jūlijā** 10:00 dievk. **4. augustā** 10:00 angļu valodas dievk. ar Sv. vakarēdienu. **11. augustā** 10:00 dievk., **18. augustā** 10:00 dievk. ar Sv. vakarēdienu. Seko pusgada informācijas sapulce. Māc. Ieva Dzelzgalvis. Info: www.latvianluthchurchphila.org

• **Grandrapīdu latv. ev. lut. dr.:** (1780 Knapp Street NE, Grand Rapids, MI 49505), tālr.: 616-361-6003. **23. jūlijā** 10:00 dievk. **4. augustā** 10:00 Kapu svētki *Woodlawn* kapsētā. **25. augustā** 11:00 draudzes iesvētības dievk. Gaŗezera.

• **Klīvlāndes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). Katru svētdienu 11:00 dievk. Baptistu

(Turpināts 19. lpp.)

VESELĪBAS

APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIŅIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

Var tagad iegādāties
Lācu maizi

STORYE bread iepakojumā
East Lansing, Mičiganā
veikalā

FOODS FOR LIVING
2655 East Grand River
East Lansing, MI 48823

MATISS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Sniedz drošību
viesiem un mierīgu
prātu jums

APDROŠINĀJUMS VIESIEM
NO ĀRZEMĒM



LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.

P.O. Box 8857, Elkins Park, PA 19027-0857

mājas lapa www.LRFA.org | e-pasts info@LRFA.org
telefons 215.635.4137 | fakss 215.635.1583

IMANTS MEŽARAUPS

1958.–2013.

Tavs talants un smalkjūtība mūžam paliks mūsu atmiņā.

Beverinas draugi:
IVARS EMBREKTS, RITA GĀLE,
IVETA IVANSONE, IVARS IVANSONS, MAIJA MEDNE,
RUTA ZADZIORSKA, IZOLDE ZĪVERSA PREISA

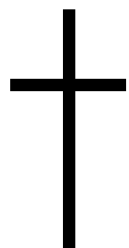


Bet Tā Kunga žēlastība paliek mūžīgi mūžam dzīva tajos, kas Viņu bīstas, un Viņa taisnība uz bērnu bērniem tajos, kas Viņa derību sargā. (Ps 103:17-18)

Tomes draudzes brāļi un māsas skumst par **HERMĪNES BRIEDIS** aiziešanu mūžībā un izsaka līdzjutību tuviniekiem.

Hermīne dzimusi 1919. gadā Tomē un aizsaukta mūžībā 2013. gada 19. jūnijā ASV.

TOMES EVANĢĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE



Komponists un mūzikas skolotājs

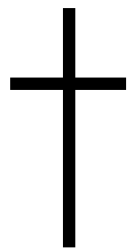
IMANTS AINĀRS MEŽARAUPS

Dzimis 1958. gada 10. oktobrī Filadelfijā, ASV,
miris 2013. gada 25. jūnijā Rīgā, Latvijā

Mīļā piemiņā paturēs

LATVIEŠU JAUNATNES DZIESMUSVĒTKU PADOME un
STARPTAUTISKO LATVIEŠU JAUNO MŪZIĶU MEISTARKURSU
DALĪBNIEKI UN MACĪBSPĒKI

*Sapņoju, ka esmu nosniedzis sniegs
Un atpakaļ uz debesīm sniegu... (A. Eglītis)
no I. Mežaraupa opusa "Jau ziemiņa kājas aun"*



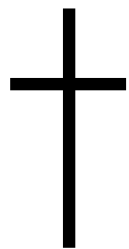
Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā

AUSMA KALĒJS, dzimusi KRŪZA

Dzimusi 1925. gada 6. decembrī Vaiņodē,
mirusi 2013. gada 14. maijā Cleveland, Ohio

MEITA MAIJA UN MĀRIS
DĒLS ANDRIS UN MAGGIE
MAZBĒRNI MOLLY UN KATE
MAZMAZBĒRNI DEDRICK UN TRISTAN
BRĀLIS VOLDEMĀRS UN ANNIŅA
BRĀLIS HARIJS

No šīs zemes gaitām šķīries mūsu nenogurstošais Latvijas patriots



PROF. DR. ERNESTS REINBERGS

Dzimis 1920. gada 3. martā Vecauces pagastā,
miris 2013. gada 2. jūnijā Guelph, Canada

Dziļās sērās

LATVIJAS AGRONOMU BIEDRĪBAS
ĀRZEMJU NODAĻA

*Tur, augšā aiz zvaigznēm, kur vilšanās nava,
Skaidrs un gaišs, un atklāts ir viss;
Ko cilvēks cerējis ticībā savā,
Mūžībā jauki to Dievs piepildīs.*

(Turpināts no 18. lpp.)

dr. dievk. notiek svētdienās, 14:30. Māc. Dr. Pauls Barbins. Vasaras mēnešos Bībeles stundas nenotiks. **11. augustā** 10:00 Kapu svētki *Riverside* kapos. **25. augustā** 10:00 Kapu svētki *Sunset* kapos.

• **Lankastera:** Mt. Calvary Lutheran Church (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA

17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Mančesteras lat. ev. lut. dr.:** (21 Garden St., Manchester, CT 06040). **27. jūlijā** 11:00 dievk.

17. augustā 11:00 Kapu svētku dievk. *Mančesteras* austrumu kapsētā. Lietus gadījumā dievk. notiks dr.baznīcā. Māc. Daina Salnīte. Dr. pr. A. Grase, tālr.: 860-649-1362.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Milwaukee, WI 53213), tālr.: 414- 258-8070. **21. jūlijā** 10:00 dievk. ar dievg. angļu val. ar



Mūžīgā mierā aizgājis brālēns, koņu un dziesmu draugs

IMANTS MEŽARAUPS

1958.—2013.

Dziļās sērās

KĀRLIS CERBULIS, ILZE CERBULIS, DACE SONDORS

uzrunu bērniem. **28. jūlijā** 10:00 dievk. "Dziļāk un plašāk" pārrunas pie kafijas tases. **4. augustā** 10:00 dievk. ar dievg. No **8. līdz 19. augustam** prāv. Lauma būs vairākās draudzēs Austrālijā. Vajadzības gadījumā griezties pie dr.priekšn. **18. augustā** 10:00 dievk. angļu val. ar dievg. Seko Bībeles stunda angļu val. *Ralph Story* vadībā. No **23. līdz 25. augustam** mūsu dievnama lejas telpās notiks *Māras tirgus*. Tuvāka informācija pie *Monikas Veldres, Diane Jēriņas* vai dāmu kom.pr. *Kaijas Petrovskas*. **24. augustā** 14:00 *Fondulakas* Kapu svētki. **25. augustā** 11:00 Kapu svētki *Viskonsīnas* kapsētā. Prāv. L. Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. S. Kalve, tālr.: 414-536-0358. Info: www.milwaukee draudze.org

• **Mineapoles un St. Paulas latv. ev. lut. dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis, MN 55407), tālr.: 612-722-4622. Info: www.mndraudze.org. Ar mūsu māc. Dāgu Demandtu tikšanās pēc dievk., kā arī baznīcā trešdienās no 10:00 – 14:00 un sestdienās latviešu skolas laikā. Visi laipni lūgti! Dāga tālr.: 612-280-9333, e-pasts: dagdemandt@hotmail.com

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Leikvudā (Igaņu bazn. 607 E 7th St, Lakewood, NJ) **21. jūlijā** 12:30 dievk. ar dievgaldu. Īstbransvikā (12 Gates Ave, East Brunswick) **28. jūlijā** 13:30 dievk. Māc. I. Pušmucāne-Kineiko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Katskiļu nometnē (231 Greenhill Rd, Elka Park, NY 12427) **21. jūlijā** 11:00 dievk., māc. Saivars un 19:00 prāv. Vārsberga-Pāža. **28. jūlijā** 11:00 dievk., prāv. Vārsberga-Pāža. Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers, NY 11705) **28. jūlijā** 10:00 dievk., māc. Saivars.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm St, Saginaw, MI 48602). **18. augustā** 13:00 dievk. **22. septembrī** 13:00 dievk. Kalpos māc. R.Franklins. Pēc dievk. kafija.

• **Sandiego latv. ev. lut. Dr.:** *Grace Lutheran Church* (3967 Park Blvd, San Diego, CA 92103, ieeja no sētas). Prāvests Kārlis Žols, tālr.: 925-788-1101, e-pasts: kazols@msn.com. Dr. pr. Jānis Legzdiņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn. (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119) katra mēneša trešajā svētdienā 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 -3rd Ave N E Seattle, WA 98125). **21. jūlijā** 10:30 dievk. ar dievg. Svētrunu teiks māc. Helēne Gođina. **11. augustā** 10:30 dievk. **25. augustā** 10:30 Kapu svētki *Evergreen Washelli* kapsētā. Pēc dievk. dāmu komiteja aicina uz kopējām pusdienām Latviešu namā. **8. septembrī** 10:30 dievk. ar dievg. Māc. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattle-latvianchurch.org

• **Skenektedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady, NY 12308) **21. jūlijā** 14:00 dievk., prāvests O.Sniedze. Groziņu azaidis.

• **Sv. Pēterburgas (FL) latv. ev. lut. dr.:** visi dievk. notiek *Mūsu pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). **28. jūlijā** 11:00 Bībeles stunda. **11. augustā** 11:00 Bībeles stunda. **18. augustā** 14:00 dievk. **25. augustā** 11:00 Bībeles stunda. Māc. Aivars Pelds. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001.

• **Toronto Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. prāv. Dr. Fritz Traugott Kristbergs, tālr.: 905-827-8326, e-pasts: fritz.kristbergs@sympatico.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Valda Kaļiņa, tālr.: 613-471-1180, e-pasts: valda43@yahoo.com.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121). **18. augustā** 10:00 Kapu svētki *Rock Creek* kapsētā. Dievk. Rokvillē **nenotiek**. **25. augustā** 10:00 Sv. vakarēdiena dievk. Augusta jubilāru sveikšana. Māc. prāv. Anita Vārsberga Pāža. Tālr. Baznīcā: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net. Info: www.dcdraudze.org

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** (76 Windham Rd, Willimantic, CT) **20. jūlijā** 11:00 dievk. ar dievg., māc. Daina Salnīte. Dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268.

Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas līdz piektdienai uz e-pastu: rasma@laiks.us

SPORTS

Medaļu birums Latvijas sportistiem

Divi zelta šķēpi

Latvijas šķēpmetēji **Zigismunds Sirmais** un **Līna Mūze** izcīnīja zelta godalgu Tampērē, Somijā, Eiropas U-23 meistarsacīkstēs vieglatlētikā.



Zigismunds Sirmais

Pašreizējais pasaules junioru rekordists un 2011. gada Eiropas čempions šajā vecuma grupā Sirmais labākajā mēģinājumā raidīja šķēpu 82,77 m tālu. Tas ir viņa labākais rezultāts šosezon. Taču Sirmajam vēl neizdevās izpildīt pasaules meistarsacīkšu A normatīvu – 83,50 m. Otrās vietas ieguvējs vācietis Bernhards Zeiferts no Sirmā atpalika 35 centimetrus. Otrs mūsu šķēpmetējs **Rolands Štrobenders** ierindojās ceturtajā vietā, labāko rezultātu sasniedzot pēdējā mēģinājumā – 77,81 m.



Savā labākajā – sestajā mēģinājumā **Līna Mūze** (*attēlā*) sasniedza rezultātu 58,61 m, izcīnot ļoti pārliecinošu uzvaru, jo tuvākā sekotāja – vāciete Sāra Majere tika apsteigta vairāk nekā par trīs metriem.

Pasaules jauniešu meistarsacīkstēs – divas bronzas

Latvijas šķēpmetēja **Anete Kociņa** izcīnīja trešo vietu Odešā (Ukraina) pasaules jauniešu meistarsacīkstēs vieglatlētikā.



Vidū Anete Kociņa (citās sac.)

Finālsacensībās Kociņa savā labākajā mēģinājumā sasniedza rezultātu 54,26 m, kas ceturtais vietas ieguvēju ļāva apsteigt par nieka diviem centimetriem. Labāko rezultātu Anete sasniedza jau pirmajā mēģinājumā, trijos citos viņas raidītais šķēps piezemējās starp 52 un 53 m atzīmī, bet divi metieni netika ieskaitīti. Par pasaules čempioni ar rezultātu 61,47 metri, kas ir meistarsacīkšu rekords, kļuva austrāliete Makenzija Litla.

Bronzas medaļu ieguva arī kārtslēcēja **Krista Obīzajeva**. Latvijas jaunā sportiste ar pirmo mēģinājumu pārvarēja 3,80 m.

Turpinājumā 3,95 m augstums Obīzajevai padevās tikai ar trešo



Augstu, augstu...

mēģinājumu, bet 4,05 m atzīme tika pārlēkta ar pirmo reizi. Obīzajeva vēl mēģināja arī 4,15 m augstumu, taču visi trīs piegājieni bija nesekmīgi.

Pasaules universiādā – sudrabs un divas bronzas

Latvijas septiņcīniece **Laura Ikauniece** Pasaules universiādā Kazanā (Krievija) izcīnīja sudraba medaļu. Septiņu disciplīnu summā Ikauniece ieguva 6321 punktu, – tas ir viņas sezonas rekords. Lauras rezultāts 100 m sprintā bija 13,85 (otrā vieta), augstlēkšanā – 1,80 (5.v.), lodes grūšanā – 12,88 (7.v.), 200 m – 24,08 (3.v.), tāllēkšanā – 6,20 (3.v.), šķēpa mešanā – 48,67 (4.v.), 800 m – 2:14,10 (4.v.).



Laura Ikauniece

Par uzvarētāju ar 6623 punktiem kļuva Tatjana Černova no Krievijas, bet trešā ar 6269 punktiem bija ungāriete Gjorgija Živočka-Farkaša.

Par airētājas Elzas Gulbes bronzas medaļu ziņojām mūsu laikraksta iepriekšējā numurā. Bronzas godalgu izcīnīja vēl arī Jānis Rērihs jostu cīņā.

BMX zelts un sudrabs

Beigušās Eiropas meistarsacīkstes BMX ritenbraukšanā. Iepriekš čempiona titulu jau bija nodrošinājis divkārtējais olimpiskais čempions Māris Štrombergs, tāpēc viņš beidzamajos posmos Beļģijā nepiedalījās. Par sudraba medaļas laureātu kļuva **Edžus Treimanis**, kas 11. posmā izcīnīja otro, bet 12. posmā – astoto vietu.

Sezonas kopvērtējumā Mārim



Edžus Treimanis

Štrombergam 351, Edžum Treimanim – 311, Richardam Veidem – 275, Tomam Mankusam – 230 punkti. Junioru grupā Kristenam Krīgeram ceturta vieta.

Dāmu konkurencē **Sandra Aleksejeva** ierindojās 14. vietā.

Bronzas medaļa paraolimpiskajā loka šaušanā

Latvijas sportiste **Ieva Melle** izcīnījusi bronzas medaļu Čehijā reitinga turnīrā paraolimpiskajā loka šaušanā.

Pēc kvalifikācijas sacensībām vingrinājumā FITA Latvijas pārstāvis Gints Jonasts izcīnīja desmito vietu, Melle ierindojās piektajā vietā, jaukto vienību cīņās viņiem devītā pozīcija.



Individuālajā startā Jonasts ar 4:6 zaudēja Nīderlandes pārstāvim, ieņemot devīto vietu, bet Melle ceturtdaļfinālā ar 6:4 uzvarēja čehieti un izcīnīja vietu pusfinālā. Pusfinālā Melle zaudēja ukraiņietei ar rezultātu 0:6, bet cīņā par bronzu ar 6:2 uzvarēja citu Ukrainas pārstāvi.

Plūdmales volejbolā labākā – piektā vieta

Šveices pilsētā Gštādē risinājā Pasaules kausa izcīņas kārtējais posms plūdmales volejbolā. Vislabāk veicās **Aleksandram Samoilovam ar Jāni Šmēdiņu**. Viņi iekļuva ceturtdaļfinālā, kur cieta zaudējumu pret amerikāņu duetu, nobeigumā ierindojoties piektajā vietā.



Sacensību moments. Uzbrūk Samoilovs

Citi Latvijas dueti cīnījās neveiksmīgi. Kvalifikācijas turnīra barjēru nepārvarēja Ruslans Sorokins ar Tomu Šmēdiņu. Viņi palika 25. vietā.

Mārtiņš Pļaviņš un Jānis Pēda izslēgšanas turnīrā pirmajā spēlē zaudēja, bet otro nepabeidza, jo Pēda bija guvis muguras savainojumu. Mārtiņam Pļaviņam pēc atgriešanās no turnīra tika konstatēts meningīts vieglā formā. Viņš tika hospitalizēts. Diemžēl Pļaviņš un Pēda ilgāku laiku ir izsīstīti no ierindas.

Pasaules U-19 meistarsacīkstēs plūdmales volejbolā startēja dueti Vlads Smirnovs/Edgars Potašovs, kā arī Alise Pastare/Anete Briņķe. Jaunietes astotdaļfinālā uzvarēja, bet ceturtdaļfinālā zaudēja, turnīru beidzot devītajā vietā.

Latvijas futbola izlasi trenēs Marians Pachars

Par Latvijas futbola izlases galveno treneri apstiprināts Marians Pachars. Viņš šajā amatā nomainījis ilggadējo speciālistu Aleksandru Starkovu.



Marians Pachars

Lēmums pieņemts pēc esošā valsts vienības galvenā trenera Aleksandra Starkova personīgā atļūguma saņemšanas.

Līdz šim Pachars bija Latvijas U-21 futbola izlases galvenais treneris, par ko tika apstiprināts pērnā gada decembrī. Pacharam ir 36 gadi. Pēc profesionālā futbolista karjeras beigām viņš 2010. gadā kļuva par Skonto vienības trenera asistentu, bet vēlāk par galveno treneri.

Latvijas valsts vienības rindās Pachars savulaik aizvadīja 75 spēles, gūstot 15 vārtus. Savus labākos futbolista karjeras gadus Pachars aizvadīja Anglijas premjerlīgas klubā *Southampton*, izpelnoties slavu kā viens no visu laiku valsts labākajiem futbolistiem.

UEFA Eiropas līgas kvalifikācijas turnīra pirmo kārtu izdevās pārvarēt *Ventspils* vienībai un *Skonto*, bet Liepājas *Metallurga* futbolistiem Eiropausu sezona beigusies.

Skonto atbildes spēlē savā laukumā pamatlaikā ar 0:1 zaudēja Moldovas klubam *FC Tiraspol*, tādējādi divu spēļu summā rezultāts bija neizšķirts 1:1. Papildlaikā vārti netika gūti, bet pēcspēles sitienu serijā ar 4:2 veiksmīgāki izrādījās Rīgas futbolisti.

Liepājas *Metallurgs* savā laukumā pamatlaikā ar 1:2 zaudēja Velsas klubam *Prestatyn Town*, tādējādi divu spēļu summā rezultāts bija neizšķirts 3:3. Papildlaikā vārti netika gūti, bet pēcspēles sitienu serijā ar 4:3 uzvarēja *Prestatyn Town*.

Hokeja vārtsargu treniņi

Rīgā jau ceturto reizi notiek Starptautiskā vārtsargu skolas nodarbības, ko organizē leģendārais krievu hokeja vārtsargs un Krievijas Hokeja federācijas prezidents Vladislavs Tretjaks, un Latvijas izlases bijušais vārtsargs Sergejs Naumovs. Preses konferencē Tretjaks stāstīja, ka skola esot sva-

rīgs ikgadējs notikums gan Krievijas, gan Latvijas hokeja dzīvē: "Skola turpina dzīvot, izaugot no paša Naumova idejas. Lai arī nesenā mūsu skolu plaši reklamēt, ar katru gadu tā kļūst aizvien populārāka un piesaista plašu uzmanību." Šajā vasarā nometnē piedalās 52 jaunie vārtsargi, kas ir lielākais dalībnieku skaits skolas vēsturē, turklāt potenciālajiem dalībniekiem uz uzņemšanu treniņnometnē bija jāzūtur atlase. Nometnes sportisti ir vecumā no septiņiem līdz 17 gadiem.



Vladislavs Tretjaks

"Skolas organizēšana Rīgā ir mūsu mazās valsts milzīgs sasniegums. Hokeja pasaulē tas mūs nostāda privilēģētā vietā," stāstīja Latvijas Hokeja federācijas prezidents Kirovs Lipmans. "Sponsoru un vecāku interese nākotnē ir jāvairo un jādomā par skolas popularizēšanu. Līdzīgi plāni ir arī *Volvo* hallei, kurā notiek ledus nodarbības – nākotnē ceram šādu nometni aizvadīt divos laukumos vienlaicīgi."

Šogad uz skolu uzaicinātie vārtsargi pārstāv deviņas valstis – Latviju, Krieviju, Lietuvu, Baltkrieviju, Ukrainu, Japānu, Spāniju, Somiju un Zviedriju.

Slam dunk meistari Grīziņkalnā

Rīgā, Grīziņkalna skeitparkā notika starptautiskās *Sprite Slam dunk* sacensības bumbas triekšanā grozā no augšas. Konkurss notika tradicionālā ielu basketbola *Ghetto Basket* turnīra laikā un pulcēja ne tikai pasaulē labāko dankeri Džastinu Dārlingtonu, bet arī Latvijas labāko meistarību Kristapu Dārgo, ar kuņģiem sacentās



Džastins Dārlingtons bumbu grozā meta pat, pārlecot pāri 214 cm garajam Latvijas Basketbolistam Kasparam Bērziņam!

Eiropā labākais dankeris Dmitrijs Krivenko (*Smoove*), atraktīvais poļu sportists Emīls Olševskis (*Slash*), kā arī vēl divi Latvijas sportisti – Roberts Jaunozols un Kārlis Apšītis Uzvarēja pasaules čempions, kanādiētis Džastins Dārlingtons, otrajā vietā atstājot Latvijas sportistu Kristapu Dārgo.

Športa ziņas sakopojis
P. Karlsons